

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztőség:
Főtit. Hermann-udvar 1. emelet, a folyosónál.
Bérmunka levéleket csak ismert levelezőknek küldünk.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Főtit. Hermann-udvar 1. emelet, a külső folyosón.
Hirdetések díjszabály szerint.
Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap utáni szám 3 kr.

Előfizetési árak:

Helyben hához hordva:
Egész évre 12 fr.
Fél évre 7 fr.
Negyed évre 3 fr.
Egy óra 1 fr.

Vidékre postán küldve:
Egész évre 14 fr. — kr.
Fél évre 7 fr. — kr.
Negyed évre 3 fr. 50 kr.
Egy óra 1 fr. 20 kr.

Vita után.

Vége-válhára véget ért Trefort budgetjének tárgyalása. Még ilyen hosszú soha nem volt, mert minden gondolkodható kérdést előhoztak. Az utolsó két nap is gazdag volt a különböző irányú felszólalásokban, s míg a csütörtöki ülés majdnem feleseléssé fajult, pénteken a felekezeti kérdések domináltak.

Azt a méltatlan támadást, melyben Thaly a minisztert részesítette, Trefort csakugyan nem érdemelte meg. Thaly vénségére kezdi magát fenyegetéssel kínálni, s képes közönséges utcai modorban bántani azt a férfit, kinek kulturális fejlődésünk körül maradandó érdemei vannak. A mit pénzügyi viszonyaink között tenni lehetett, azt Trefort megtette, s ezen felül buzgalommal és szerkesztéssel sok hasznos dolgot keresztülvitelt mozdította elő. Eszméinek a társadalmi téren is igyekezett érvényt szerezni, s ha néha erősebb szavakat használt, éreztük, hogy hátramaradottságunkban ránk fér az erősebb intés.

Azt persze nem tette meg, hogy forradalmi szellemben neveltesse az ifjúságot, a mint Thaly talán ohajtaná. Trefort jól tudja, hogy a békés fejlődés az, mely leginkább biztosíthatja fennmaradásunkat. Az ifjúságot ápolni kell a nemzeti szellemet, de az nem feladata az iskolának, hogy gyűlöletet tanítson.

Az természetes, hogy az ilyen modoru felszólalások a minisztert idegessé teszik, s nagy türelem kellett ahhoz, hogy ezt a százfélé ágazó vitát végig vigye.

A különös véletlen úgy akarta, hogy éppen akkor legyen a képviselőházban egy kis százféle vita, mikor Bausnern Guidónak egy a százfókhoz intézett hazafias levele jelent meg a lapokban. Míg Bausnern azt írja, hogy az erdélyi százfók csak a magyar államesszme alapján szervezett magyar állam védszárnyát alatt képesek magukat fenntartani, s így saját jól fölfogott érdekükben van a magyar államesszme álláspontjára helyezkedni. — addig Zay és társai még mindig a régi irányt képviselik, de reméljük, hogy nem sokára elszabad a tutaj átlök, mert a százféle nép be fogja látni, hogy ilyen vezérek alatt könnyen

rövidséget szenvedhet. Most is olvashatjuk majd, hogy elég sokan és tekintélyes férfiak kívánták az egyházi subventionát fölül való megvonását.

A jelek már is mutatkoznak. A hazafias Bausnern Guidónak százféle választói bizalmat szavaztak, s ő közönsé leveleiben inti őket, hogy a százfók politikai irányelve más nem lehet, mint kiengesztelés és testvéri viszony a magyarsággal; a magyar államesszme föltétlen elismerése és támogatása által.

Kívánatos, hogy e szép szavakat a többi táborokban is meghallják és szívjukre vegyék. Ne vesztésgessük szót-huzással az időt, hanem értsünk egyet az erőgyűjtésben, mert még nehéz küzdelmek előtt állunk, s közös feladatunk lesz ez állam fenntartása és megerősítése. Ugy is fogjuk venni hasznát mindannyian. Különösen a százfók nagy érdekük az, hogy a magyarzárta támazskodjanak, s elég baj, hogy ezt oly nehezen látszanak megérteni. Kérgekk el azokat a lelkesen embereket, kik csupa gyűlöletből még kifelé is képesek a magyar állam hitelét ronthatni hazudozásaikkal.

Lám mikor hasznát lehet venni a „magyarságnak,” akkor élnek vele, a mint Zsilinszky a ház általános derült-sége közben kimutatta. A magyarok számára alapított külföldi stipendiumokra ők is magyarokul jelentkeznek. Legjobb pedig az egyenes út. Legyenek szívvel-lellekkel magyarok, s akkor még nagyobb szabadsággal élvezhetik mindazt, a mit a magyar haza polgárainak nyújt.

Most pedig a vita végén constatálhatjuk, hogy a nemzetiségi kérdés megvitásával általában meg lehetünk elégedve, s úgy látszik, kifélé is ezt a benyomást tette a vita lefolyása. Bécsből például a szabadelvű párt budapesti főközlönyének azt írják, hogy ott is mély benyomást tett a lefolyt nemzetiségi vitánál magas színvonalra és az az imponáló egyetértést, melyet a pártok a képlésben tanúsítottak. Mindenki gratulál a politikai viszonyok consolidációjához, a pártoknak a nemzetiségi kérdésben való egyetértéséhez, az ország politikai vezetőinek éleslátásához, szilárdaságához és tapintatához, s az ellenzék hazafiságához. És különösen az tett jó benyomást, hogy világgért sem volt az a chauvinista poli-

tika felfortyanása, vagy mesterségesen előkészített tüntetés, hanem, úgy kíván, véletlen folytán felmerült nyilvánlása és pedig higgadt, méltóságtelejes nyilvánlása a természetes és általános politikai meggyőződésnek, mely kevés szóban oly világosan van kifejezve. Tíz-sza pár szóból álló nyilatkozatában és az ellenzék pártvezérek beszédeiben, hogy az ember okvetlenül azt a meggyőződést kell hogy merítse abból, miszerint ez másképen nem is lehet és hogy oly általános, változhatatlan meggyőződés előtt állunk, — oly világos, kétséghívonhatatlan ezéll és annak jól megszabott útjával és korlátaival, hogy azon semmiféle kormány- és parlamenti változás egyáltalában soha sem fog változtatni.

Erdő mi is meg vagyunk győződve, s reméljük, hogy a nemzetiségi kérdés most már pihenni fog. Bár soha se újulna fel többet!

A praeparandiák és a főigazgatók.
A tanközüti kir. főigazgatóknak a középiskolákra vonatkozó teendői, az 1883. évi XXX. t. e. intézkedési folytán annyira megszaporodtak, hogy a nevezett kormányközégek, kik eddigig a catholikus tanító- és tanítónéközpontok felügyelőivel is meg voltak bízva, ez intézkedéseknek különben a népoktatás körébe tartozó ügyeit intézni, különösen pedig az erdélyi vizsgálókkal egy időbe eső tanközüti vizsgálatokat vezetni nem voltak képesek. Ennekövega a valóság és közoktatásiügyi miniszter a két praeparandiák felügyelői tekintetben a főigazgató hatásköréből kivette s a kir. tanfelügyelőkre bízta. Nevezetesen a budapesti, illetőleg kalocsai, egri, kassai, szatmári, nagyváradi róm. cath. tanító- és tanítónéközpontok a budapesti fővárosi, ill. bacsodromgyei, szabócskai, abaujtomamegyei, szatmármegyei, bihar-megyei tanfelügyelőkre; a győri róm. cath. tanító- és tanítónéközpontok a soproni róm. cath. tanító- és tanítónéközpontok a sopronmegyei tanfelügyelőkre; az esztergomi és nagy-szombat, ill. pécsi, szegedi, székesfehérvári, róm. cath. tanítóközpontok az esztergomi, ill. baranyamegyei, temesmegyei, abaujtomamegyei tanfelügyelőkre; a kőszegi, ill. temesvári róm. cath. tanítóközpontok a vas megyei, temesmegyei tanfelügyelőre; a balasszályi, ill. nagyváradi, szamosújvári, magyári gör. cath. tanítóközpontok az alsó-hérvégi, ill. bihar-megyei, beregmegei, magyamegyei tanfelügyelőkre.

A népfölkelesi törvény elvei, mint Bécsből írják, meg vannak állapítva s a javaslatot nemokára az osztrák s a magyar kormányok elé terjesztik. Mert egészen egyenlő törvényt akarnak biztosítani a monarchia mind a két felében. Mintánál a nemetszégi törvényt választották. A javaslat nines minden részletben kidolgozva, csak a főbb intézkedések mondják benne

ki, a részletekről rendeletek gondoskodnának. Főbb elvei a következők: Az általános népfölkelesi háború idején az uralkodó rendelkezhet el s ekkor fegyver alá szöhlhető minden férfi, a ki nem fiatalabb tizenkilenc s nem vénobb negyvenkét évvel. Nyugalmasított katonatisztek pedig hatvan éves korukig tartoznak fegyvert ragadni. A ki be van szöhlve, az a fegyveres szöglázat tartama alatt mindenképpen katonai törvények alá tartozik s az így nyert katonaságot a fővezérség a szükséghez képest használhatja. Elküldhető akár a eszatorra, vagy idegen földre, a háson túl is. Csupán annyit van kimondva, hogy a népfölkeles hadereje két csoportra oszlik: fiatalok s idősök csoportjára. Utóbbi lehetleg városégi s helyi szöglazatra osztatik be. A népfölkeles tisztjei már békében is kinevezhetők s ha háborúban esnek el, özvegyeik s árvaik nyugdíjra tartatnak igényt. A népfölkeles külségeit békében a honvédelmi miniszterium, háborúban pedig a közös hadügyi tärza felezi.

A kurucz gyerek és a tánczólv dervis.

(K. B.) Az a botrányos jelenet, melyet a képviselőház febr. 11-iki ülésén Debreczen város egyik kerületének képviselője Thaly Kálmán előadott, méltó lett volna egy oly ország képviselőéhez, hol a Staresevicsok szoktak garázdálkodni; míg a magyar parlamentben, mely higgadszágával az összes alkotmányos államok törvényhozói testületének mintaképül szolgálhatna, igen-igen sajnálatos eseményt képezett. Nemesak azért sajnálandó ez esemény, mert Thaly fíres ellenzékli kötekedésből támadta meg a minisztert azért, mert a rendkívül helyzetül számolva, a nemzeti muzeum szükségleténél 9808 frt förlését kérte, hanem föleg azért, mert támadását egy munkában kifáradt, tiszteletben megöszült 14 éve működő agg miniszterrel szemben oly kihívó, oly henegező módon intézte, mely Thalyban inkább az íresjégi kérdőlv gyereket, mint a tudományos és komoly képviselőt mutatta be a nemzetnek. És Thalynek e botrányos magaviseletét legkevésbé sem menthette az a később, általános zöglökés közözt megtejt kijelentése, hogy ő a miniszter személyét, melyet különben tisztel, sérteni nem akarta. A hang sokkal kihívólv, a modor sokkal darabosabb volt, semhogy a meintegetés elfogadható lett volna; s aztán ha sérteni nem kívánt, miért támadt oly goromba hasonlatot a meintegetés után is, midőn azt mondotta, hogy Trefort úgy viseli magát, mint egy tánczólv dervis? Ha ez nem akart sértés lenni, akkor gyermekek kötekedés volt, melylyel alkalmasint pártjának kívánt néhány derült perczet szerezni.

De Thaly beszédeben más is volt, amit nem hagyhatunk megjegyzés nélkül. Ugyanis nagyon erős hangnyomatot adott azon kife-

telésének, hogy az ő apáinak vére a hazában folyt, s hogy ő is kész vért ontani ennek javáért. Kézzel valószínűleg Trefort idegen származására kívánt hivatkozni, melylyel szemben magának több hazafiságot és nagyobb jogot akart vindikálni, de e kijelentésével is csak tapintatlanságot áruolt el, mert ha érdemnek róhatjuk föl valakinek azt, hogy tösgyökerez magyar származás, nem kevesebb érdemnek kell azt is tekinteni, ha valaki idegen származása dacára tud hevülni és lelkesülni e hazáért, melynek javáért kész egy hosszu élet súlyos küzdelmeit is elviselni. És hogy Trefort tud hevülni e hazáért, tud legalább is oly jó hazafi lenni, mint a kérkedő Thaly, s azt kétségbevonni józan észrel nem is lehet, hogy pedig alkotásaival a hazának szöglazatokat tenni is képes, azt közmívelődésünk jelen állapota a legfényesebben igazolja.

Mi is nagyon sajnáljuk, hogy oly fontos közmívelődési intézettel, mint a nemzeti muzeum, esekély 9000 frt is meg kell vonni, de ennek oka, mint maga a legilletékesebb bíró Pulszky Ferenc is elismerte, nem Trefortban, hanem a pénzügyminiszterben, de leginkább a körülményekben rejlik, melyek az államháztartás egyensúlyának rendbehozhatása végett a legszigorubb megtakarításokra vannak utalva.

Az ellenzék persze nem törődik a menteségeköl, neki támpont kell az örökös támadás-hoz, melyet megindít, ha a miniszter költ, s megújít, ha takarékoskodik. Thaly pedig az ellenzék egyik legkiáhatatlanabb közge, mely személyt és érdemét nem tekinthe, út, támad és ostoroz akkor, mikor neki tetszik, s mikor ezzel pártjának mulatságot nyújtanak akar. Valóságos kurucz ő, csakhogy kurucz gyermek, mert tettei nem viselvé a realis komolyság színét, komoly beszámítás alá nem jöhetnek.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése febr. 12-én.

Elnök az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv hiteltelése után bemutatja Szekesfehérvár szabad királyi város közönségének feliratát, melyben Pozsony szabad királyi város közönségének felterjesztését pártolván, a köztörvényhatóságok és községek rendezéséről szóló törvényjavaslatokat visszautasítani s a kor igényeinek megfelelő újabb, a városi törvényhatóságokról egészen külön törvényjavaslatokat alkotni kér.

Szekesfehérvár szabad királyi város közönségének feliratát, melyben Győr szabad királyi városnak felterjesztését pártolván, a törvényhatóságokról szóló törvényjavaslatnak a

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

Február 13.

Zilah hercege.

— Irtá: Jules Claretie. —

(Az „Aradi Közlöny” eredeti tudósítása)

Francia író használt szimulitvben magyar személyeket. Az író azonban meglát-szik, hogy csak annyira van tisztában azzal a nemzettel, melynek fiait a szüpadra viszi, mint Shakespeare (Sohországgal, mely mellé élénk fantasiája tengert képzelt.

Claretie, Zilah hercege ama párisi marquisok internationalis termében veszi kezdetét, kik rendesen joangyalai a drámáiroknak. Mindjárt a darab elején értesülünk arról, hogy Margus a (Márkus Emma) anyját, a köbor cigányleányt a negyvennyolcadiki szabadságharc alatt elrabolta, s magával vitte a szüpadon is szereplő Woronczow tábornok unoká-ese. A cigányzó nevévé lesz a muszka fő-urnak, de gyűlöli az orosz, mert magyar és cigány.

A házasságokat szenvedésben köztvitő marquisó fejébe veszi, hogy Woronczow tábornok (Ujlázy) unokahúgát Maresát összeházastja Zilah hercege (Nagy Imre) magyar four és emigránsal. Ez annál könnyöben megy, mert a herceg és Maresa halálosan szeretik egymást.

Azok előtt a lakus címök előtt azonban, kik a „Zilah herceg” nezőt regényt nem olvasták, nagyon sokáig megfoghatatlan, miért vonakodik Maresa, dacára, hogy szerelmes a hercege, hozzá nőni menni. Zilah már az első felvonásban megkéri Maresát; Maresa vonakodik s csak midőn Várhelyi ezredes (Beresényi) Zilah hercege és gróf Maróthy (Gyenes) nevelőjára azt tudatja vele, hogy ha kossrat ad a hercegekö, akkor az megöli magát, határozza el magát a cigány jány, hogy nevévé leand Zilah hercegenek.

A felvonás végén mint dens ex machina elenik meg gróf Maróthy s vonja kérdőlv Maresát, hogy mert Zilahal jegyet váltani

A második felvonásban már kezd egy kis világosság derengeni. Woronczow Páris melletti nyári lakában történi. Maróthy gróf kényszeríteni akarja Maresát, hogy adja viszsza a hercegekö a gyűrit. Maresa szemére hányja hitvány viselét. Hogy a gróf őt elesábitotta Nizában, házasságot ígért neki, s ő a gyevege beteg nő csak két alatt tudta meg, hogy Maróthy gróf már nős. Maróthy szerelmet vall újra, tőrdre hull; Maresa azonban arczul fíti a kezében levő korbácsal, s kitasítja. A gróf azzal az ígértelrel távozik, hogy estére visszatér. Maresa nyitva hagyja a kert ajtaját, de elhoesáttatja komondorait, szám szerint kilenczet lánczaikról, s ezek ugatása jelzi a felvonás végén, hogy csakugyan akart hivatlan vendég jönni. Csak később derül ki, hogy Maróthy gróf felér egy Herkulussal, mert kilencz komondor fogai közül ép bírről volt képes megmenekülni, csakis őt újjának véres nyomatát hagyta maga után.

A harmadik felvonásban esküszik meg Zilah hercege Maresával. Maresa, mielőtt templomba mennek, be akar vallani mindent jegyesének, mert Maróthytól levelet kap, hogy a hercegekö elküldte a nála levő szerelmes leveleit. Zilah azonban nem hagyja kibeszélni. Nem akarja, — hogy előtte többé a Maróthy nevet említsék. A szegény nő azt hiszi, jegyese mindent tud, s megöesít. Ez tévedés. Idöközben Maróthy gróf nihilistává lett, s Pétervárt elfogták.

A templomból hazajövet adja át Várhelyi ezredes Zilah hercegekö Maróthy gróf küldeményét, s midőn Maresa a gróf írását meglátja, elsáppad s elárulja magát. A nemes, lovagias hercege átadja neki a felbonthatlan esomágot, de felszöjtja, esküdjék meg, hogy a most már Zilah hercegekö és Maróthy

gróf között soha nem volt olyasmi, ami a ferj arczába a szégyen piáját kergethetné. Maresa nem esküszik, s a hercege eltaszítja, s elhagyja.

A negyedik felvonás Magyarországon játszák, az emigratából hazatért Várhelyi ezredes kastélyában.

Várhelyi ép ekkor érkezik meg Bécsből, hol az Orszorzszághban fogva levő Maróthy gróf érdekében járt. Ide érkezik Woronczow tábornok is, s eladja, hogy unokahúga Maresa szintén jön. — haldokolva, — meghalni. Azért ide, mert Zilah hercege szintén ott lakik.

Hogy Várhelyi nem járt Bécsben Maróthy gróf érdekében haszatlan, az rögtön kitűnik, mert ez is megierlenik, s koblere akar borulni nevelőjájának: ez azonban visszalöki magától, s kijelenti, hogy egykötik meghal, — mert aljas és gyáva ármány eszközeül (hogy leveleit a hercege kezébe juttassa) ép őt választá.

Megjön a haldokló cigányzó is. Utána Zilah hercege, s ez azt hiszi, hogy neje Maróthy gróffal van a mellékszóban, midőn kijön onnan Várhelyi, karjaival támogatva s szerenesetlen nőt, s mondja, hogy Maróthy gróftól megölte.

Maresa haldoklik, s hoesáratért esdekel. A hercege megböesít, de hoesáratával nem tarthatja már életben a sors által földözött szerény nőt.

Ez a darab lefolyása.

A szereplők mind úgy játszottak, hogy maga a szerző is tapsolna nekik. Márkus Emma kitűnő volt nehéző és farszító szerepében; Nagy Imre, Beresényi és Gyenes szintén hálás szerepeket kaptak, de föleg Ujlázy-nak és Prielle Cornéliának van ismét utolérhetlen szerepük.

A buta Péter.

— Rajz. —

Irtá: Feriz.

Vannak bizonyos tulajdonságok, melyek a velük megáldott egyen minden más saját-ságát ellejelelték az emberrel.

A szellemes Jakabról senki sem mondja, hogy milyen öző, milyen fősvény vagy milyen könyörtelen; és a buta Péterről senkinek sem jut eszébe megjegyezni, hogy áldott jó szíve, hogy nemesen örző lelke van.

Es ha Jakab kapzsúsága ezeket juttat a koldusbotra, azért ő mégis csak a szellemes Jakab, míg ha Péter jószága ugyanannyit ment meg az éhhaláltól, azért ő mégis a buta Péter marad.

Jakab hóse, szegény Péter pedig áldozata ennek az igazságnak.

Nó már most kérdem, hogy nem nagyon természetese-e az, miszerint Darvas Vilmanak sokkal jobban imponált a Füredi Jakab szellem, mint a Dorongly Péter butasága?

Hát nem megmagyarázza-e ez az igazsága Füredi ur nagy gögösségét, a mivel Péter urat annyira lenézi? Hiszen a mi a vagyont illeti, abban nem állt Péter Jakab mögött: a különbség e tekintetben közöttük csak annyi volt, hogy Jakab magának szerzett, Péter pedig a szegényeknek.

Hanem a szellemi felemsőbbég!
Azok a szellemes és az a buta hallgatás: azok a szellemi röppentyű, és az a bárgyú nevéts.

Es aztán a megjelenés!
Az ingallér kifogástalan hajlása, a genuálisan bodorított firtók, a legújabb divant öltözet az illatos parfume . . . igen ez, Jakab! Es Péter? Szegény Péter! De hát mi nekünk is tesz ön Péter kámfort a ruhái közé, hát nem tudja, hogy ennek milyen kellemetlen szaga, s viszont ennek milyen rossz hatása van a társaságban? Hogy a mely meg ne rága? Ugyan ne nevétsse ki magát! Aztán az a pomádé a hajján, az a borotvátalan szakáll, azok az oromban cipők! Péter, Péter, hogy maga nem ad semmit sem magára! Látja Jakab mindig úgy néz ki, mintha skatulyából vönnek ki! Hogy magát azok a porontyok ezüdják meg ott a város végén, akik

kormányhatalom kiterjesztésére törekvő intézkedések mellőzésével, a városi törvényhatóságokat a népképviseleti önkormányzat elveinek megfelelőleg rendezni kéri.

A nagyváradi ügyvédi kamarának Tözlöky István által beadott kérvényét a törvényhatóságokról szóló törvényjavaslat 54. §-ára vonatkozólag.

Bemutatta Szekesfehervár szabad királyi város közönségének feliratát, melyben Brassó megyének az 1871. évi XVIII. t. cz. 103. §-ának módosítása iránti feltevést tartja.

Folytatott a vallás- és közoktatási miniszterium költségvetésének tárgyalása, és pedig a hatodik cím: egyházi célok.

Szontagh Pál utalt arra, hogy míg ezen összegből az erdélyi lutheránus (szász) egyházak, melynek hívei alig ütik meg a 200,000-ot, 16,000 főt adatik ki, az alatt a 200,000-ot számláló magyarországi 4 ágostai superintendenciára csak 5-5000 forintnyi „alamiznát” kap. Minthogy pedig az egész dotációt aránylagosan felelni a pénzügyi viszonyok nem engedik, — indítványozza az egész 36,000 frtnak törleszt. (Elnök helyeslési tételtől.)

Zsilinszky Mihály ellene szól Szontagh határozati javaslatának, bár az aránytalanságot a dotációban ő is elismeri, s ezzel kapcsolatosan utal a szászok éhínségére, hogy mikor külföldi egyetemeken levő magyar alapítványokról van szó, akkor „magyarok”-nak vallják magukat, másrészt pedig konokul ragaszkodnak különállásukhoz s hallani sem akarnak a Királyihoz inveni ágostai egyházzal való unióról, jöhet ennek komoly akadályok nem állnak útjában. Végül kéri a vallásügyi minisztert, hogy az ágost. evang. egyházra felvett 36,000 frt egyenlően osztás-sék fel valamennyi körlet között, vagy pedig, ha ennek valami akadályja volna, az akadályt elhárítani igyekezzék. (Elnök, általános helyeslés.)

Zay Adolf hosszasan polemizál az előtte szólókkal, s védelmezi a szászokat azon vád ellen, mintha a pápens elfogadásért kapták volna jutalmul a 16,000 frtot. A mi az uniót illeti, — ugymond — ez azért nem jöhet létre, mert az erdélyi lutheránusok nagyobb körű autonómiával bírnak s erről nem mondhatnák le egy szikéből kőért. Célzó ezután arra, hogy Szontagh Pál, mint ő felszólalásának valóságos belső titkos tanácsosa, a koronának személyes tanyát nem bírálhatja.

Szontagh Pál ez ellen tiltakozik. A titkos tanácsos esküben olyan semmi passus nem foglaltatik, mely a képviselőt, habár titkos tanácsos is, efféle abszolutisták elv megtartására kötelezné.

Pulszky Ágost esatlakozik Zsilinszky nézetéhez, s polemizál. Zayval különösen kiemelve az utóbbi azon eljárásának helytelenségét, hogy a parlament és felelős kormányval szemben a koronára hivatkozik. Utal arra, hogy a szászok Erdélyben mint nyújtják el a magyar ágostai egyházközségeket, azoktól minden segélyt megvonják s végül kiemelve, hogy az erdélyi ágostai autonómia éppen nem szélesbíti körű, mert ezt a superintendens választása királyi megerősítés alá esik. A tételt ugyan megzavazza, de egyszersmind kéri a miniszteriumot, vegye consideratio alá, hogy vajon nem volna-e észszerűbb azon összeget, melyet az ágostai egyházak superintendenciáinak ad, az egyetemes gyűlés útján kiszolgáltatni. (Helyeslés.)

Zay Adolf félre értett szavait igazítja helyre.

Hendy Károly megdöbbenéssel találja, hogy lényegesen nagyobb összeget fordított, mint népevétele, mert amit az evang. egyház kap, az kevesebb mint az alamizna. Kivánatosnak tartja, hogy a papok anyagi helyzetét megjavítsák, mert különben magas feladataiknak meg nem felelhetnek.

Orbán Balázs szükségesnek tartja, hogy a magyar lutheránusok is kikapják a megfelelő összeget, mert azt semmikép se tartja

helyesnek, hogy az erdélyi lutheránusok többet kapjanak, mint az erdélyi szászok.

Tisza Kálmán miniszterelnök: Igen röviden kívánok felszólalni, mert ösztönem meg kell vallanom, hogy a mai vitát én olyannak, amely közvetlen hasznos eredményeket hozhatna, nem tekintem. (Helyeslés jöbbséggel.)

De mielőtt a tételre nézve röviden elmondanám nézetemet, két tervedet kell helyreigazítanom, melyeket hallottam.

Az egyik terved az, mintha ezen tétel az abszolút kormány által megállapított tétel volna. Igen jól tudják, (Ugy van!) urak, hogy nem is minden vita nélkül lett az egyházak segélyezésére, mindjárt 1868-ban, a szóban levő összeg a törvényhozási által megszavazva.

A második, a mit helyreigazítani kívánok, az, hogy Neudtych t. képviselő ur azt mondta, hogy ezt a segélyt lealázás nélkül elfogadni nem lehet.

Lehetnek, t. ház, lealázó adományok, de a mit az ország törvényhozása ad, az lealázó nem lehet. (Elnök helyeslés. Ugy van! Ugy van!)

A mi magát a kérelmet illeti, nem habozom kimondani, hogy bizonyosan az illető egyházak, mint az államnak is érdekében állhat, ha úgy, mint a testvérlekezetek részéről történt, az ágostai felekezeten a magyar koronára területen lévő öt egyházkerületre is egyenlően, de viszont azt hiszem, hogy ez sikeres csak úgy lehet, ha úgy történik, mint a reform-egyházról történt, azaz kölcsönös meg egyezéssel, önként, sőt még bizonyos kivétel-helyzetnek az egyesülést kimondó egyház-törvényben is respectálással. (Helyeslés.)

De hogy ez így megtörténjék, az meggyőződésem szerint nemcsak az államnak, hanem magának az egyháznak is érdekében áll. (Ugy van!)

De azt hiszem, addig, a míg ez meg nem történik, azt mondanám, hogy ami az ágostai egyház javára adatik, az az egyetemenk adás-sék, nem lehet.

Az egyetemen teljes joggal képviseli négy superintendenciát. Nagy hiba volna bárki részéről, és talán állami szempontból sem volna megengedhető, hogy az az egyszer önként létesült egyetemes felbontassék. Ohajtom kell, oda törekedni kell, hogy az egyházak ötédek része egyetemességbe jöjjen. De éppen a hazánkban fennálló autonómikus nézetek és jogok szerint, ennek kényszereszközzel létesülni nem lehet. (Ugy van! Helyeslés.)

Ami már magát a tételt illeti, minden kételey nélkül elismerem, hogy az arány, melyben a segély megosztása történik, a számszerinti igazságának nem felel meg. De azt hiszem, miután a megosztás anyai időn keresztül így történt, most rögtönözve megváltoztatni nem lenne helyes.

Különböző is az egyházak segélyezésénél tisztán a számszerinti arányt követni nagyon is messze vezetne, mert akkor az összes tételnek igen lényeges változtatásokon kellene keresztül menniök. (Helyeslés.)

A kormány fontolóra fogja venni, miként lehetne ezen egyenlőségnek kiegyenlíteni, de most igen kérem, hogy úgy, mint anyai éven keresztül, mindig szó nélkül történt, az eddigi gyakorlathoz képest a tételt megszavazni méltóztatnék. (Elnök helyeslés.)

Haviár Dániel teljesen osztja a Szontagh Pál véleményét általában, de a midőn őt megnyugtatta a miniszterelnök nyilatkozata, azt kéri, hogy Szontagh Pál határozati javaslatát el ne fogadják.

Tisza Kálmán ismétli, hogy az egyesítésnek önként kell történnie.

templomban, a mely előtt mindnyájan térdre borulnak.

Es míg ő erről az angyalról így beszélt a hallgató gyermekeseregnek, addig az az angyal szintén mondott egy mesét egy buta emberről, a ki neki boldog fővel halomra szedi a virágokat, a ki minden tekintetűt minden szavát oly végtelentlenül áhítattal lesi, és a kit ő még sajnálni sem tud, csak nevetni, mert olyan nagyon-nagyon buta.

Es ezen olyan jó izit tudott kaczagni az a harmadik ember, a ki az ő körében szintén mondott egy mesét százezer forintról és egy kis leányról, a kinek fejét oly könnyűszerrel el tudta bolydítani, hogy az a százezer forint már csak napokig vár, hogy így új gazdáját boldogíthassa.

Es bizony Jakab legjobban el tudta találni az igazságot. A meséből igaz történet lett.

Szegény Péter!

(Vége köv.)

A szépségtapas.

— Irta: Alfred de Musset. —

1.

XV. Lajos 1756-ban megmiván az országgyűlés által az új adó felett folytatott hosszadalmas vitát, a parlament tagjait saját elnökléte alatt tartandó ülésre hívta össze. Erre az összes parlamenti tagok elbocsátásukért folyamodtak. A hány kérelemnek hely adatot, egyséjűleg ugyanannyi számúzetési rendelet kiállítás. Hitegyezéssel nézhető-e ön, — kérde Pompadour asszony a törvényhozási elnökeinek egyikét — hogy Franciaország királya hatalmi intézkedéseinek az alattvaló maroknyi csoportja elférszolgáljon? Biznek-e az ilyen emberekben? Tegye csak le, elnök ur, hivatalos köpenyét, mindjárt olyan világitásban fog látni mindent, mint mi.

De a számúzetők nyakasságúért ezek rokonainak és barátainak is szenvedni kellett. A királynak a gyamus levelezés olvasása élvezetét szerzett és kegyenczője által mindazt felolvastatta, a mit a postaigazgatóság mint figyelemreméltó kiváltságot. A titkos rendőrség teendőinek ezen legnagyobb végzésére a szárazkasz csak ürügy volt. Jaj volt annak, a ki az áldozott párttal bármí távoli összeköttetésben állott: rendszerint elveszett ember

Gull József: Teljesen alaplan az a panasza, hogy a magyar és a német egyházközségek között aránytalannal osztatnék föl a segélyt, mert erről rendszerint szokott a miniszteriumhoz felmenni, s arra még soha megjegyzés vagy ellenvetés nem történt. Kéri a tételt megszavazni.

Herman Ottó szintén alamiznaszerűleg kiesinykent tartja a kifizőtt összeget, s azért elfogadja Szontagh Pál határozati javaslatát.

Elnök: Szólasra seki sem lévén folygvezre, fölteszi a kérdést, hogy a 36,000 forintos tétel fontartandónak tartják-e vagy nem?

A ház nagy többsége megszavazta a tételt.

A görög keleti hitvallásu egyház a 100,000 frtos tételénél felszólal. Babes Vince: Főltöbbséj sajtáságosnak tartja, hogy az a támogatás, amit ez összegből egy-két püspökség kap, egyenest el van tiltva attól, hogy iskolai czelokra fordíttassék. — amikor a püspökségek olyan dusan vannak ellátva, és az iskolai elanyira szükken. Ezt az összeget különben úgy juttatják el rendeltetésük helyére, hogy a közigazgatási tisztviselőknök adják, s így természet, hogy ezt a segélyt a kormány hívei kapják.

Trefort Ágost vallás- és közoktatásügyi miniszter: T. ház! Méltóztatssék megengedni, hogy a t. képviselő urnak pár szóval válaszoljak. (Halljuk!) Először is a mi felszólalásának kiindulási pontját illeti, hogy ez az egyházi segély egyszersmind az iskola segélyezésére is kiterjed, én ezt nem fogalom el.

A népoktatási törvény által van szabályozva és a szerint, a mit a multkor Rossival István t. képviselő ur felszólalására is kijelentettem, semmiféle alakban nem intentionáljuk, a lekelezeti iskolák állami segélyezését és nem is fogjuk ezt tenni a jövőben sem. Ezen segély tisztán egyházi czelokra szolgál. (Helyeslés.)

Főpanasza a t. képviselő urnak az, hogy azon összeg, körülbelül 24,000 frt, mely a román egyház szegénysorsu lelkesének segélyezésére fordíttatik, nem bosszátatik egyenesen a consistorium rendelkezésére. (Elnök helyeslés.)

Ez sajtáságos gravamen, mert ugyanigy járnak el a szeb egyházzal szemben és ők nem látják ebben autonómiajuk megsértését: de a katolikus egyházra nézve szintén ilyen a helyzet, mert azon segély, mely a vallás-alapból adatik ki, szintén nem bosszátatik rendszerint a püspökök rendelkezésére, hanem kiosztatik minden egyes konkrét esetben. (Elnök helyeslés.)

Hogy én a korábbi praxist a román egyház szegénysorsu lelkesének adott segély kiosztása tekintetében megváltoztattam, az nagyon motíválva volt, mert a consistorium nagyon önkényesen osztogatta ezen összeget és Erdélyben a román egyház lelkeséi tulajdonképen nem is tudták, honnan jő ez a segély. Azt gondolták, hogy ezen segélyt az egyház maga adja: arról, hogy a magyar állam adja, tudomásuk nem volt.

De meg nem is osztották ki e segélyt mindig észszerűen: én pedig azt akarom, hogy e segély oly érdemes lelkesek kezébe jusson, kik Magyarország ellen nem agítálnak. (Elnök helyeslés.)

A lelkeseket forma szerint elitöltötték, hogy ne folyamodjanak segélyért, de a lelkesek elég idomosak és főleg szemmel tartják saját érdeküket, hogy úgy nem mulik el hét, hogy 2-3 lelkes ne folyamodjék segélyért és én megkérdelvezte a főispánt, vagy a helybeli hatóság főnökét, ha az iránt tudomás nyerek, hogy az illető mit lelkes correcte viseli magát, és mint állampolgár is tudja kötelességét és nem agítal az ország ellen, segélyben részesítem. (Általános elnök helyeslés.) En ettől a praxistól eltérni nem fogok. (Zajos helyeslés.)

A mi a congressus megtartását illeti, megjegyzem, hogy a kormányunk közönségesen nem szokott kifogása lenni, hogy akár a

szerb, akár a román egyház congressusa megtartassék, de minthogy éppen akkor akarták megtartani, mikor a Hora és Klossa ünnepe volt és az irredentista mozgalom, nem volték oportunnusnak, hogy a congressus megtartassék. (Elnök helyeslés.)

Ohajtom, hogy a keleti egyház autonómiaja fontartassék és hogy az egyház dolgait intézhesse, de nem tartom oportunnusnak efféle gyűléseket tartani, mikor az illető nemzetiség igazolomban van. (Elnök helyeslés.) Ha a mozgalom lecsillapult, nem lesz kifogásunk, hogy a román congressus mielőbb megtartassék. (Általános helyeslés.)

A ház e tételt, valamint az unitáriusok segélyösszegét is megszavazta. Az izr. vallás tételénél felszólal.

Andreánszky Gábor báró, fejtegetve azt, hogy a zsidó ifjak kiszorítják a keresztényeket az iskolából, s megköszöni szidalmazásukat után azt mondja, hogy inkább megszavazza azt az összeget a neuz. muzeumnak.

Pulszky Ferencz: (Emelt hangon.) „Semper ego auditor tantum, nunquam ne repa- no?” (Zajos felkiáltások minden oldalról: Halljuk! Halljuk!) Így szolt egyszer a római költő. Hát mi itt történik-e, hogy néhány képviselőtársunk mástól év óta egy vallásfelekezethez tartozó polgárokat, a nemzet egy részét piszkolja? (Igaz! Igaz! jöbbséggel.)

Ez történik meg sem lehet. Azt hiszem, hogy Magyarország a jogegyenlőség alapján állunk, hogy itt a hazában létező vallásfelekezetek hívei között a különbséget nem keressük, hanem egyformának tartjuk őket, mert mindnyájan a haza polgárai. (Helyeslés jöbbséggel.)

Kérdem, azért, mert vannak a zsidók közt olyanok, kik uszorások, mondhatjuk-e ezt egész összességükben a zsidókról? (Helyeslés jöbbséggel.) Mit mondanának rá, ha azt mondanám, hogy a katolikus papok túrlmetlenek, vagy tapintatlanok, azért, mert vannak köztük ilyenek? (Igaz! Ugy van!)

Mi tiszteljük azokat, a kik jó hazafiak, de azért, mert egy vallásfelekezet hívei között vannak olyanok, kik a többieknel rosszabbak, ezért az egész felekezetet, az egész fajt gyalázní, azt hiszem, nincs rendjén. (Helyeslés jöbbséggel.)

Nehogy tehát azt gondolják, miután mástól év óta nem szólnak bele, és hagyjuk őket beszélni, hogy minket terrorizálnak s nehogy azt gondolják, hogy türelmetlenségükben talán mi is osztogom, azért szólamtam fel (Helyes! Helyes!) és ezen tiltakozásom mellett megszavazom az előirányzott összeget. (Elnök, hosszas helyeslés.)

A ház nagy többsége a tételt megszavazta.

A tanitók nyugdíjazása tételénél Barla József hosszasan s a ház folytonos nyugtalansága közepette kifogásolja a nyugdíjazás rendszerét s különösen azt, hogy a miniszter meg nem tartotta egy évvel ezelőtt Bessenyey Ernőnek tett azon ígérétét, hogy a tanitók nyugdíjazásának rendszerét meg fogja változtatni s annak megjavítására enquetet hív egybe. Szeretné ugyan, ha erre a miniszter utóda adná meg a feleletet (Nagy zaj), de kéri esetleg a választ tőle is.

Trefort Ágoston miniszter: En nagyon örövendek, hogy ez a kérdés napirendre jön, bár megvallom, hogy a budgetnek olyféle tárgyalásai iránt, hogy egy három vagy négy nap előtt letárgyalvt így ismét napirendre hozatik, nincs érzékem. Maga a dolog fontos-sága tekintetéből akár én általam, akár utódom által, de meg fog történni, a mi szükséges; de ez nem oly könnyű dolog, hogy 24 óra alatt meg lehetne csinálni, én megvizsgáltattam szakemberek által a nyugdíjalapok mostani szervezétét és azt hiszem, hogy kész is ez a munka. (Helyeslés.)

Már én nem tudom, méltóztatik-e mathematicus lenni és ezen dolgokkal foglalkozni, mert ha igen, akkor ezen enquetébe a t. képviselő urat is meg fogom hívni (Elnök helyeslés a szelső baloldalon), és akkor aztán

taszítsák: csak az ördögi káröröm teheti azt, hogy egy halálra szánt szerencsétlennek szemé előtt hagyják mindazt, a mi vagyokzással köti az élethez. En e sorsra vagyok kárhöz-tatva: nincs egyéb menedékem, nincs egyéb reményem, mint a sir, mert most, hogy a romlás utólag, le kell mondanom kezérol. Azelőtt, míg a szerencse mosolygott rám, egyedül vágytam volt az ön bírása; de ha most, midőn szegény vagyok, ily vágyat mer-nék táplálni, undorral kellene önmagamtól elfordulni, és ezért kötelességem e pillanatban, habár a szerelm elemézt, önt arra kéri, hogy ne szeressen többé...

E szavaknál a marquisnő mosolygott. — Asszonyom, — szolt a király — így csak a becsült embere irhat. De mi áll utjában a frigynek?

— Engedje Felsőg, hogy tovább olvassam: — Az engem sújtó igazságtalanság annyival inkább meglep, mert a királyok legjob-bikától ered. Hiszen tudja, hogy atyám folyamodott részemre a testőrségnél hadnagyi állásért, ettől függött létem és ez hozott volna azon helyzetbe, hogy az ön kezét megkérhessem. Biron herczeg elő is terjesztett engem, de a király oly módon utasította vissza a kérvényt, mi engem rendkívül fájdalmasan érint, mert nem bírom belátni, hogy miért bünhőd-jek én atyám nézetéért, ha mindjárt azok, mint hibásak, elítélendők is. En a királyhoz ma is oly öszinteséggel és hűséggel ragaszkodom, mint ahogy őnt szeretem, és azt be is bizonyítanám, ha szolgálatában karolt ránt-hatnék. Az már magában véve kétségbeejtő, hogy kéresem visszautasították, de hogy minden alapos ok nélkül atyám kegyezettsége-rám is kiterjesztették, ez ellenkező a Felsőgének világszerte ismert jóságával.

— No lám, — szolt a király — hisz ez egészen érdekes.

— Ha Ön tudná, mily leverték vagyunk mindnyájan! Ah, kedves barátom, mily ridegnek tetszik most nekem neantlotei birtokunk, vauverti kastélyunk és a liget, melyben naphosszat járkatunk! Nem szabad egyetlen fasort sem érteni: tegnap jött az utálatos kertész gerbelyéjével, hogy az utakat elgyengesse, az ön könnyed lepteinek nyomát akarta bekotorni! Még egész tisztán látom apró láb-csákainak nyomát: úgy rémlett, mintha előttem haladna, mintha én követnem lájós alak-

majd méltóztatik egész bőségesen nézeteit ki-fejteni.

Egyébiránt az, a mi most tárgyalás alatt van, egy egészen más természetű dolog, mert ez a hivatalnokoknak, tanároknak nyugdíjára vonatkozik, a kik ezen resorrtban szolgálnak.

A ház a tételt megszavazta. Thaly Kálmán kifogásolja a Pázmány Péter munkáinak kiadására szánt tételt. Mert Pázmány ugy beszélt a kálomistákról és protestánsokról, amint azt kiadni nem lehet. Mint-hogy ez iratok leginkább vallásfelekezeteket gnyolnak, nem kell azokat kiadni. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Trefort Ágoston közoktatásügyi minisz-ter hangsúlyozza azt, hogy a Pázmány iratai-nak ezen egyetlen arnyoldalúért lehetetlen őt tenni felelőssé, valamint ép oly helytelen a miatt azok irodalomtörténeti fontosságát elta-gadni vagy kisebbiteni, minthogy az iratok ezen irányát a mi viszonyokra kell vonatkoz-tatni. Különbön pedig az iratok kiadását az egyetemi tanács javasolta, s előterjesztette — ami a főntebbieket is megerősíti, — ép egy protestans ember, az egyetemi könyvtárnok, Szilágyi Sándor. Ajánlja a tétel megszavazását. (Általános helyeslés.)

Lükő Géza támogatja Thaly indit-ványát.

Elnök fölteszi a kérdést, mire a ház szavazás utján dönt a kérdés fölött, 70 képviselő megszavazta, 52 elvetette a tételt. Az elnök kimondja a határozatot, hogy a Pázmány mű-veinek kiadására a ház az 1500 frtot meg-szavazta.

A napirend megállapításával az ülés vé-gét ért.

MEGYEI KÖZÜGYEK.

Szabályrendelet

a közmunka-ny és a törvény-hatóságú utak kezelése tárgyában.

(Folytatás)

II. FEJEZET.

A közmunka összeírása.

11. A közmunkaerő s illetőleg a kive-tési alapul szolgáló igák és egyének össze-írása, a járási szolgabírnok ellenőrzése mellett, minden naptári évre, a megelőző év szeptem-berhaviában községenként, s az e végre meg-állapított rovatos minta szerint a községi elő-járóság által eszközöltetik. Az előjáróság e végből egyes tagjai útján a községet házról-házra bejárja, s ha szükséges: egyes lakókat a bevallas megtevése végett megidéz, vagy írásbeli bevallasra felszólít, — s az ősz-zseirást a bíró és jegyzőn kívül mindazok ál-tal aláírattja, kik annak eszközlése körül köz-reműködtek.

Az összeírás ekkénti elkészülte után 15 nap alatt, vagyis októberhó 15-ég, a községi előjáróságnál s illetőleg kisközségekre nézve a körjegyzőnél ki-ki jelentkezhetik nyilatkozni az iránt, hogy a kötelezőleg megváltandó hánya-don felüli napszámokat megváltani kívánja-e? A községi előjáróság, illetve körjegyző, a jelentkezőket az összeírás illető rovatában jegyzékbe teszi s ezek figyelembevételével az összeírás illető rovatában a közmunka-napszámok és váltásáinak kivételét októberhó végéig megejti.

12. §. A közmunka-összeírás s illetőleg kivétel két példányban állítatván ki, ezek egyike a járási szolgabíróhoz haladéktalanul vagyis októberhó végén betérjesztendő, másik pedig novemberhó 1-től 15-ig vagyis 15 nap-on át a községelésznel s illetve kis községnek nézve a körjegyzőnél iródban közszemlére ki-téttetik, s efféle a lakosság dobzó útján, vagy a helyi szokásos egyéb hirdetési módon ér-tésítettetik azzal, hogy az összeírás és kivétel mindenki megtekintheti, s netalázi észretere-leit vagy felszólalását újabb 15 nap alatt vagyis

Folytatás a mellékleten.

ját és közben általmimádott eszménye mintha megtestesülne és az ön lábnyomából látszótt kiemelkedni. Ott, ama virággyomól ért a szerencse Önt megismerhetni: körülünk kitérték a virágok kelyheiket és ezek illatát az ön szá-vaival együtt szívtam be. Most a virágok a föld felé konyolnak és emlékeztetnek engem a halálra.

— Hisz ez valóságos kis Rousseau — szolt a király. — Miért olvassa ezt fel nekem?

— Mert Felsőged Annebault kissaszony szép szeméi kedvéért parancsolta.

— Szép szeméi vannak, az igaz!

— És ha sétából visszatérek, atyámat ott találom a társalgó teremben, homályos lámpa mellett, fejét kezére támasztva, egyedül néze-getve a szíveté asztal kopott aranyos díszitéseit. Aggodalmasan néz rám... az én báná-tom felrzza őt merevségéből. Oh Isten! ott áll a zongora, melyben végig szaladtak kezei, melyeket merészkedtem egykor szájjammal érin-teni. Leülök, eljátszom kedvezet dalainak egyi-két, de most oly hidegen, élettelenül hang-zik, hogy megborzadok és leverten hallgatom az elhalló hangok visszhangját. Apám ilyenkor felem fordul, látja fájdalmasat és tud rajtam segíteni. Látja, hogy mily fiatalon, hévvel, élettelenen ragaszkodom a léthez; atyám, és még sem bir segíteni.

— Ugy panaszkodik a fiatal emberke, — szolt a király — mintha a vadászaton a sólymot kilöttek volna a kezéből. (Csakugyan szeretném már tudni, hogy tulajdonképen miért panaszkodik?)

— Anyai bizonyos, olvasta tovább elfoj-tott hangon a marquisnő, — hogy (Chanuelin abbé-nak szomszédai és távoli rokonai va-gyunk.

— Ah úgy! szolt a király ásitva. Hát a fiatal emberke rokonságban van a paragrafus-idezővel és a szárszállásogatóval. Az én par-lamentem nem ismer korlátokat, még a rok-on-ság fokozata tekintetében sem.

— De ha a rokonság csak távoli.

— Az mindgye. Ezek az emberek egy jó szóra sem érdemesek. Ez a Chauvelinabbé a jansenistákhoz szit; bár nem sokat akadé-koskodik, de ő is lekészont a többiekkel. Dobja a levelet a titzbe, és nem beszéljünk róla többé!

(Folyt. következik.)

novemberhöz 30-ig a községi eljárással és illethe a közigazgatásban irásban benyújtott vagy jogszabályokkal végzett beindítások.

13. §. A járási szolgabíró a községektől befolyt összeírások alapján az összeírt termésközlési közmunkaerő és váltásigények felől a megállapított mintá szerinti az esztendő felszámolására való tekintet nélkül, egy somnás kimutatást készít, s azt legfeljebb 8 nap alatt vagyis novemberhöz 8-ig a megye alispánjához benyújtja.

14. §. A községi eljárással a 12. § szerinti esetleg befolyt felszámolásokat összegyűjtve, az összeírás és kivételi listástrom illethei tételének kivonata kíséretében, felszámolás érveire vonatkozó tüzetes jelentés mellett, a járási szolgabíróhoz benyújtja, ki azt viszont az 1876. évi t. e. z. 5. §. d) pontja értelmében esküszöndő elbírálás végett a megye közigazgatási bizottsága elé terjeszti.

15. §. A közmunkaösszeírásnál esetleg eltilkolt munkaközelesek eltilkoltak és igazonyos bizottságtól eltilkoltak, a megfelelő napszám váltásigényének háromszoros összegével bírságot írtak. (Orsz. közm. utasítás 14. §.)

Az eljárás e részben elsőfokúlag a járási szolgabíró hatáskörébe utalattik. — az előjárónak pedig kötelezőségeket tételik, hogy a tudomásra jutó eltilkolt eseteket a járási szolgabíróhoz azonnal bejelentse.

A bírságok a megyei utalpap javára fordítandók.

III. FEJEZET.

A közmunkafelosztás és utalpap-költségek megállapítása.

16. §. A megye alispánja a termésközlési közmunkaerő és váltásigények felől a 13. § szerinti befolyt járási kimutatásokat a számviteli közhatalomtól összesítve, ezen összesítést a közmunkafelosztásigények és a megye egyéb elfenntartási bevételeiből képzett utalpap költségeinek előirányzatának és a termésközlési közmunkafelosztási tervezetnek elkészítése végett a kir. államépítészeti hivatalnak kiadja.

17. §. Az utalpap-költségek az evégre megállapított mintá szerinti egyösszesen, illetve egy a számközlés, mint a felfedezett, az egész megye szempontjából tekintve állítatik össze, vagyis nem az előirányzat összeállításánál nem fektetik a súlyt arra, hogy az egyes járásiak mily összeggel járulnak a váltásigényekhez.

Az ekképp összeállított utalpap-költségek előirányzat és közmunkafelosztás az állandó választmány elé, s ennek határozati javaslat kíséretében a törvényhatósági közgyűlés elé terjesztetik, mely a költségek és közmunkafelosztást végleg megállapítja.

(Polytásia követik.)

Külföld.

A szerb-bolgár fegyverszünet. Belgrádból febr. 12-éről írják: Azt a hírt, mintha a királyi rendeletet adott volna ki, hogy a tartalékosok hazabocsátassanak, továbbá, hogy a skuptina összehívassék, hivatalosan közleménynek nyilvánították. — Penkovics, a bukaresti bolgár ügyvezetőnek titkára, legközelebb nyolcz napig Zimonyban az „Europa”-szállodában tartózkodott, honnan minden éjjel kirándulásokra tett belgrádba. Mjantán a rendőrség már ismeri azon egyéniségeket, kikkel Penkovicsnak oly szűksége volt támaszkodnia, a bolgár titkárnak ezen sajátosságai kirándulásának ezéja valószínűleg nem marad sokáig titok.

Békekongresszus. Bukarest, febr. 11. A szerb-bolgár békekongresszus mai ülésén Madjid pasa bemutatta megbeszélésének saját maga által készített, nem hitelesített francia fordítását. Mijatovics ezzel megelégedett, nehogy az alkudoások újabb halasztást szenvedjenek. Madjid pasa azt indítványozta, hogy a bolgár békefeltételek melyeket a porta jóváhagyott és melyek kétségbeesés nélkülében voltak szövegeve, vetessenek tárgyalási alapul. Mijatovics ehhez beleegyezett. Madjid pasa elfogadta megállapításokat, hogy a javaslatot fogja előadni és nem a bolgár képviselő, de nem közölte annak egész tartalmát, csak a két első cikket. Ezután elfogadottat az I. cikket, mely így szól: „Mi Abdul Hamid, császár és Sándor bolgár fejedelem egyezségről és Milán szerb királyi mástársról, képviselői meghatalmazottaink által (következnek a nyelvek). Bukarestben által békét kötöttünk az alábbi feltételek mellett. A II. cikket a legközelebbi ülésben fogják tárgyalni. — A török-bolgár egyezménynek az a szakasza, mely Bulgáriát kötelezi arra, hogy hadseregét esetleg Törökország rendelkezésére bocsássa. Országos határozott elhatározásuk miatt el fog ejteni. Egyebekben feltétlenül elfogadják az egyezményt.

Görög dolgok. Athénből febr. 12-éről jelentik: A tengerészeti újabb két korosztályt hívták be. A görög hajóhad Voloból Salamisha tér vissza. — Pénteken esőpogtya a kormányzatok ajánlatot tett 100 millió drachmára rugó kölcsön megkötése iránt. — A konstantinápolyi görög követ. Konduristis jelentésként kormányának, hogy a porta kész visszaadni azon tárgyakat, melyeket egy görög hajón Konstantinápolyban elfoglalt.

Angol dolgok. London, febr. 12. Russel Charles földművelésügyi miniszter 3174 szavazattal újra megválasztott parlament tagja Scoble, a toryk jelöltje ellenében, ki 1926 szavazatot kapott. — A keresztényköltségek napján különböző vidéki városokban tüntetést rendeztek. Leicesterben a nép-tömeg megtámadta több harisnyagyárat, melyekben a munka a strike miatt szünetelt, bezárta a gyárak alakított és szétrombolta a gépeket. A rendőrségnek sikerült a rendet helyreállítani.

Legujabb posta.

A szerb-bolgár fegyverszünet. Görögország vízen és szárazon a legnagyobb mértékben folytatja a fegyverkezést. Angliából vizálatti torpedó-maszák érkeztek a melyek kísérletek tételik. — A békekötési tárgyalások a porta intézkedése következtében ismét elhalasztottak. Ugyanis a porta Madjid pasától azt kívánta, hogy a közte és Gesoff közt létrejött békejavaslatokat ter-

jesse elő, egyszerűsített utasítván őt, hogy mindaddig, míg a portának erre vonatkozó véleménye tudtal nem adatik, semmiféle tárgyalásokba ne bocsátkozzék. Ennek következtében a mai ülés nem tartatott meg s a tárgyalások további intézkedésig elhalasztottak. — Országos határozat a hatalmak közti közvetlenül meginduló tárgyalás útján elajzta a függőben lévő kérdéseket megoldani.

A Suda-öböl. Bécs, febr. 12. A Suda-öbölbe Krupp- és Armstrong-ágyúk érkeztek, amelyekkel felszerelték a herakleai erőd, a kancai vár és a történelmi nevezetességű Chaleppe. A kikötő bejáratánál torpedók rakatnak le. A Bethymoshan megjelenő „Arkadjon” lap három hónapra felfüggesztett.

Német birodalmi gyűlés. Berlin, febr. 12. A birodalmi gyűlés a költségvetést és a költségvetésjavaslatot harmadszor olvasásban elfogadta, alig négy változtatással a másodszori olvasásban megállapított határozatokon. A 800.000 márkára rugó tétel helyett, mely egy aviso-gózsó építésre volt előirányozva és a másodszori olvasásban elvetették, 600.000 márkát szavazott meg.

Párisból febr. 12-éről jelentik: Freycinet kormányának a senatus halpártjának képviselőit fogadta, kik őt arra kérték, hogy intézkedéseket tegyen a nyilvános gyűléseknek történő kihágások megakadályozására. Freycinet ismétlé a kamara tegnapi ülésen tett azon nyilatkozatát, hogy minden időben gondoskodni fog a rend fenntartásáról.

Angol zavargások. London, febr. 12. A zavargásokat Leicesterben ma reggel újabb megkezdtek, még pedig komolyabb mérvben, mint tegnap. A zavargók több boltnak kirakatát bezárták és a rendőrokat kövekkel dobálták. Délután fél 2 órakor meg folyást tartottak a zavargások. A hatóságok felszólították a polgárokat, hogy a rend helyreállításánál segítséget nyújtsanak. — A strikeoló gyári munkások a delután folyamán a rendőrség kisebb száma következtében folyton vakmerőbbekké váltak. Most a gépeket kezdik szétrombolni a műhelyekben. A hatóság a szomszéd városokból segítséget kért.

Az osztrák képviselőház febr. 12. ülésében megválasztotta a bizottságot a választási reform és a socialista-igény tárgyalására és megjelölte a szükséges volt potenciálisakat több bizottságra. — Ezután a jelölőkötések convertálásánál elthe lépeltett illetékesültilások meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot vette tárgyalás alá, mely az urakházától érkezett vissza.

NAPTÁR.

- Febr. 14. Vasárnap. Róm. kath. Bálint. — Prof. Bálint. — Görög-ország (febr. 2.) Triod. Nap kel 7 ó. 11 p., nyugozk 5 ó. 19 p.
Febr. 14. Az aradi I. takarékpénztár rendkívüli közgyűlése d. e. 10 órakor saját helyiségében.
Febr. 19. Aradmegyei törvényhatósági bizottságnak rendkívüli közgyűlése d. e. 9 órakor.
Febr. 20. Az arad-ésanádi vasut rendkívüli alakuló közgyűlése d. e. 10 órakor saját helyiségében.
Febr. 20. A tanítók piknikje a Krispín féle teremben.
Febr. 21. Az első aradi hadász-betegseggyógyító-egylet ábrarosa a Zemplényi-szálló nagytérmeben.
Febr. 21. Az aradi takarékpénztár közgyűlése d. n. 3 órakor, a városkaza földszinti kistermeben.
Febr. 27. A váriban állomásozó altisztek lombolával egybekötött jótékonykezű táncvigalmak a „Zemplényi-szálló” nagytérmeben.

HIREK.

FARSANG.

Az első aradi önkéntes tűzoltók bajja. — Febr. 13. — A „Fehér-Kereszt”-szálló nagytérme ugyancsak megégették a mai estén. A karzatot egyenruhás zen-szék szálták meg úgy 8 óra tájban, és nemcsak a nyitány harsogó zenéje töltötte a termet. A másik oldalon Kiss Józsi gardája gyantázza a vonót, csak a jelle vannak, hogy rüzsditnék a esárdást. A teremben süreg-forog a rendezők raja, fogadják az érkező vendégeket. A megjelent hölgyek között sok van olyan, kiknek szeméitől nagyon könnyen tüzet foghat a fiatal emberek szive; azt a tüzet pedig a mit az olyan szép szemek gyujtanak lángra, nehez lesz a tüzoltóságnak előltni. Csinossg, izlés jellemzi a hölgyeket, fesztelenség és fokozatosan nagybóbbó kedv a táncvigalmat. A tánc, már az első esárlásnál nagy hévvel indult meg és hajnalig tartott; a tüzoltóság megmutatta, hogy nemcsak az egó hazak körül, de a szípek körül, és a táncban is meg tudja állni helyét. A táncvizalom fényesen sikerült, és a varaközön felül jutalmazta a rendezőség buzgólkodásait és fáradozásait. A mulatságon ott volt dr. Múlek Lajos, főparancsnok és Szathmáry Gyula megyei főjegyző.

Képezdészek piknikje. A „Krispín” terme ezen az ójszakán egészen más képet mutatott mint az eddigi bálak alkalmával. Körültekintre benne, az ember önkénytelenné a tavaszra, az elcsord természetére gondolt. Mi más is juthatna eszünkbe, látva az itt egybegyűlt sok szép leányt, kiknek nagy része ma lépett először aha a tündérlágyba, a melynek hátterén a neve. Az első bál! Mennyi minden van mondva e pár szobában, mennyi édes illúsióval lépjük át, az első bál alkalmával, a terem küszöbét; mily édes emlékekkel megünnel onnan hazá. A mai pikniken túlyomó volt azok száma, a kinek ez volt az első fellépésük a parketten. A gyönyörű gyermekarcok az izgatottság, csak növelte az ide pirt, örömet sugároztak a szemek, mosolyült az ajkakon. A fiatal urak nagy része a pedagógia levendő apostolaihoz állott, kik ez estén, főre véte a philosophiai komolyságot, egészen átengedték magukat a mulatságnak, és megmutatták, hogy a táncban és az udvarlásban ki tudják állni a versenyt, a routinált bálókkal szemben. Alig esendült meg a zené, már is a legnagyobb élénkséggel indult meg a tánc. Fesz-

telenség, jókedv, mely a „soha se halunk meg” mottóban tört ki, jellemzők a táncvizalmat.

Elismerést érdemel a rendezőség, ki mindent elkövetett, hogy a bál sikerét minél fontosabbá tegye, a legszebb jutalom a kitűnő sikerben jutott nekik.

Nem hagyhatjuk említés nélkül Stepanko Béla, Krause Bruno és Sándor Antal urakat sem, előbbikét kik hógodói és zongoristáikkal, utóbbit pedig, ki énekével szerzett a jelenlévőknek kellemes élvezetet, a miért zajos tapsokkal lettek jutalmazva a közönség részéről. Az előadott zenedarabokat egy hangversenyen is szívesen meghallgattuk volna.

A jelenvolt hölgyek névsorát a következőkben sikerült összeállítanunk.

A szímet közelet ének- és zeneelőadás-felölttek be következők: I. karének, előadva az intezeti énekkar által. II. Troubadour zongorán és hegedűn előadva Stepanko Béla IV. éves, és Krause Bruno I. éves növendékektől. III. Népdalok: éneklő Sándor Antal, zongorán kíséri Stepanko Béla, IV. Doucha nővérek által, zongorán előadva „Bote en Traur” Galopp-konzert Ketterlertől. Minden szám után viharos taps hangzott fel. Doucha kasszonyok igazi bravúrral játszottak.

A mulatságon jelen volt Varjassy Arpad tanfelügyelő és Kerner Péter igazgató.

Asszonyok: Öv. Priegl Györgyné a bánya, Bejciné, Douchané, öv. Zimmerer, Miksits Alajosné, Braumüller Rezsőné, Ring Zsigmondné, Eckhardté, öv. Gáza Károlyné, Polgár Jánosné, öv. Dallosné, Geier L. né, Hallerné, Csernáké, Choné Józsefné, Rosmanithé, Waldner Dávidné, Bérczy Jánosné, öv. Fisché, Vargai Gyuláné, Fisché Pálné, Feixné, Szalay Manoné, Bildhauserné.

Leányok: Glódiak Teréz, Zwerenz Hermin, Reek nővérek, Geier Málcsi, Waldner Giza, Rosmanith nővérek, Ring Aranka, Gáza Mariska, Polgár Giza, Choné Flóra, Priegl nővérek Vargai Tim, Krausz Margit Müller nővérek, Fisché Lajza, Miksits Teréz, Buzás Zsuzsika, Waltersdorfer nővérek, Braumüller nővérek, Doucha nővérek, Zimmer Vilma, Ring Aranka, Eckhardt Irma, Vangel Vilma, Vidovits nővérek, Dallos Vilma, Mojs Irma, Haller Mariska, Csernák Mariska, Heidenreich nővérek, Matuschek N., Bérczy nővérek, Stamberger N., Feix, Schreim N., Szalay nővérek.

Ejfel előtt még Boránd szavaltá Deesy Géza tanár az alkalomra írt költeményét nagy tetszés mellett. Az első négyest két colonban 60 pár táncolta, e szám később sem fogott. A mulatság reggel ért véget.

Arad és Vidéke.

Tisztelges. Főtisztelendő János sz. Demjén plébános-helynök emelt tegnap délelőtt dr. Schuster Illés vezetésével a siket-nemiskola-bizottság részéről testületileg tisztelegtek Varjassy József, Varjassy Arpad, Vizer Péter, Urhegyi Antal, Rosenberger Sándor, Böhm Lajos, Frint Lajos, Máday Mátyas, Bing Ede, Ring Vilmos és Ring Lajos urak. Dr. Schuster Illés meleg hangon elmondott szép beszédben üdvözölte a kitüntetett; és kérte, hogy a siket-nemiskola nevelitési ügye iránt eddig tanúsított rokonzenvét továbbra is tartsa fenn; mire az meghatalonát választott és igérte, hogy a siket-nemiskola ügyét töle telhetőleg felkarolja, és minden ügyeket oda fordítandja, hogy az minél jobban felvirágoztassék.

A bonvéd-laktanyák átalakítása. Az építészeti bizottság a tanács felhívására, be-terjesztette javaslatait arra nevez, hogy a Kossuth-utcai és vásártéri laktanyáknál, tervezett átalakítások miként volnának legezelszerűbben eszközölhetők, az elhatározott házi kezéls mellett. Ezen javaslatok alapján a tanács tegnapi ülésében elhatározta, hogy a munkák vezetésével Jiraszek Lajos építész bízta meg, a ki az átalakítási terveket és a költségvetést is készítette, s így a tett előtanulmányok nyomán, a feladatnak gyors és sikeres megoldására leginkább van hivatva. Ezen kívül, Párecz István tanácsnok elnökelte alatt Virágh Lajos főmérnök, Kishalmi Ferenc, Barabás Péter, Eckstein György, Nikolics Péter, Prodanovits Dóme, Reichler Ferenc és Heinz Gábor tagokból álló bizottságot neveztek ki, a melynek feladata lesz az egész munka felett a felügyelet és ellenőrzést gyakorolni, a kiviteli intézkedéseket megtenni, és az anyagok beszerzéséről, valamint az iparos munkák egyrészenek, vállalkozás utján való biztosításáról gondoskodni.

A városi színház tűzkár elleni biztosítása a tegnapi tanácsülésen lett véglegesre rendezve, minután az építés tartama alatt, az egyes munkák előhaladásához képest, ideiglenes biztosítások eszközöltek. A végleges biztosított érték 184.450 forint van, a már eszközölt végleszámolások eredményéhez képest, megállapítva. A biztosítási idő tartama 1897. jan. 15-ikére terjed.

Három közgyűlés tartatik a mai napon városunkban és pedig: Az aradi I. takarékpénztár rendkívüli közgyűlése d. e. 11 órakor saját helyiségében. — Az aradi polgári lövészegylet közgyűlése, a kereskedelmi és iparkamara helyiségében d. e. 10 órakor. — Az aradi takarékpénztár segélyegylet mint hitelszövetkezet közgyűlése d. n. 3 órakor, a városkazi kistermeben. A gyűlésekre ezenmel felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

Az arad-körösvölgyi és arad-csanádi vasutak részvényeseit figyelemreztet az igazgatóság, hogy az aradi és csanádi egyesült vasut-részvénytársaság f. hó 20-án tartandó alakuló közgyűlése a részvény letétjegyek előmutatása és lebegyézése mellett t. hó 18-ától 22-ig bezárólag ingyen utazhatnak nevezett vonalakon.

Az első aradi betegseggyógyító és te-

metkezési egylet t. tagjaihoz. Azon egyelői tagok, kik heti járulékaik befizetésével olyképen hátrálékban maradtak, hogy az alapszabályok 18. §-a értelmében a kezelt-vetmények élvezésében nem részesülhetnek, ezemel felhívattuk, hátrálékaikat saját érdekében mielőbb törleszten, minthogy a hátrálékos tagok az alapszabályok 40. §-a alapján a f. hó 21-én tartandó rendes évi közgyűlésen részt nem vehetnek. Arad, 1886. évi februárhó 10. Kohn S. N. elnök, Neumann titkár.

Uj német lap megindításáról írtunk tegnapelőtt, annak felmentésével, hogy a lap mérsékelt ellenzékileg lesz. Mint azonban a megindítóval a szerkesztője értesít, a lap nem fog politikával foglalkozni, hanem társadalmi és közgazdasági lap lesz, s különösen a kereskedelem és ipar érdekeit fogja képviselni.

A helybeli időndához vezető út ki-szerelésére végett szükséges kisajátítások ügyében a magy. kir. államvasutak képviselőivel egyetértőleg működő bizottság jelentést tett a városi tanácsnak, hogy a megkötött szerződésnek megfelelőleg megállapított kisajátítási tervet az illető tulajdonosok mind elfogadták. A kisajátítási árakra néve azonban a felek közül esakis Herz Arminnal jutott egyezségré, a ki 39 négyszögölnyi telkét 400 forintért kész a városnak átengedni. Ezenkívül Elías Armin és nejevel, kik a kisajátítandó terület négyszögölreért 8 frtot fogtak kapni, a velük még 1883-ban kötött szerződés alapján, E szerint a többiek ellen most már meg kell indítani, a kártalanítási eljárást a bíróság előtt, a melynek eluzése alatt azonban az egyezkedés újolag meg lesz kíséret. Egyébiránt most már, minután a kisajátítási terv a törvény értelmében meg van állapítva, az ut kiépítése megkezdhető lesz, olyképpen, hogy a kisajátítási területet után az adó számszorosan bírói kézbe fog letétni. Az utépítési tervet kidolgozása már folyamatban van, és remélhető, hogy az ut még ez évben teljesen ki fog épülni.

Hymen. Tóner József titkára „General”-biztosító intézet aradi főigazgatójával, f. hó 23-án vezetőlathoz öv. Beck Rozália uró kedves és mévelt leányát Mariskát, a b. gyulát íz. imaházban.

Jótekönyvű táncvizalom. A magyarországi „Vöröskereszt” lippai fiók-egylete a lippai vízkárosultak javára f. 1886. évi februárhó 20-án, a „József főherczeg”-szálloda nagytérmeben, jótékonykezű táncestetélyt rendez. Kezdeté 7/8 órakor. Csaldjegy 2 frt, személyjegy 1 frt. Felülizetések a jótékonykezű iránti tekintetből, köszönettel fogadva, hirdalpap fognak nyugtáztatni.

Elveszett egy kis kezi kosár, benne egy pénzecske 5 frttal és különféle apró pénzzel, egy eszedékony és egy morpium-feeskendő-tű.

Az iparosbál meghívásának eszközlését holnap kezdi meg az ipartestületnek ezzel megbízott tagjai, kik fel vannak hatalmazva a bátra szóló család- és személyjegyek eluzásítására és esetleges felülizetések elfogadására. Az ipartestület halbizottsága reméli, hogy az aradi iparosság első testületi fellépése iránt magának az iparosságnak körében oly érdeklődéssel fog találkozni, mely az iparosbáljók jó nevét megállapítani alkalmas lesz; reméli továbbá, hogy Arad város mélyen tisztelt közönsége, mely a helyi ipar és iparosok iránt már ismételtelen tanúsított meleg támogatást, ez alkalommal sem fogja elmulasztani arra, hogy a bált és az azzal összekötött közérdekű és nemesezült partalásban részesítse. A bál az iparosbál építési alapjának gyarapítása érdekében rendeztetik s így mindazok, kik a bál jóvedelméhez hozzájárulnak, egy-egy követ szolgáltatnak azon hajlék felmentésére, mely az iparosság testületi szellemének szelidítésére s az iparban alkalmazható nyerdó segéd munkások erkölcsi és anyagi jólétére ezéző intézmények behozatala érdekében terveztek. — Minután a vizalomra csak meghívó előmutatása mellett lehet jegyet váltani, figyelemreztetnek az ipartestület tagjai, hogy joguk van segédek közül az arra érde-meseket meghívni s kívánattukra a testületi iródban a meghívni számdelők segédek részére kiállittatnak a jegyek váltására jogosító meghívók.

A délmagyarországi történelmi és régészeti muzeum társulat” egy átiratot intézett Arad városi tanácsához, melyben arra kéri, hogy hívja fel a város közönségét, miszerint az itt találtatott régiségeket és régészeti leleteket engedje át az ő általuk alakítandó délmagyarországi muzeum számára. A tanács minután az aradi Kőlesey-egyletet, egy megyei muzeum alapítására fáradozik, e kerés-szünet eleget nem tett, és a Kőlesey-egylet telérvényeseinek támogatását határozta el. Ez alkalommal megragadva mi is felhívjuk a város közönségét, hogy a birtokában levő régiségeket bocsássa a Kőlesey egyletnek rendelkezésére.

Mihajlovics Béla haláláról, melyről tegnapi számunkban már megemlékeztünk, a család következő gyászjelentést adta ki: „Mihajlovics Béla” szül. Bartha Irén, elkeseredett szívevel jelenti saját, egy gyermekkel: Livia, Flóra és János anyósja Mihajlovics Lázárné, sógora Mihajlovics Akos, ennek neje Matild, sógoroné Ottilia, ennek férje Papp Gábor és gyermekei, valamint számos pokonai nevében; szeretett férjének Mihajlovics Béla, köz- és váltóingyvednek, szivszelhdésben, rövid szenvedés után mai napon, déli 1/2 órakor történt gyászos elhunytát. A meg-halozott, kit 39 éves korában ragadott el a körlehetlen halál, f. hó 14-én, vasárnap d. e. 10 órakor fog a világot gör, kel. temetőben az örök nyugalomnak átadatik, a Csutak Károly első temetésrendező intézete által. Béke-lelgyen porán! Világos, 1886. febr. hó 12.

Teleköltségek átiratások. Tokay Mihály és neje szül. Szabó Eszter eladja az Arad városi 2299. számú tjkönyvben bejegyzett, Pernyáca külváros, Mihály-utcai 47. számú ház és telküket, Lampert Zsófiának. — Özvegy Ottlák Józsefné, szül. Mojsza Flóra eladja az Arad városi 1938. számú tjkönyvben bejegyzett Pernyáca külváros, Mihály-utcai 14. sz. ház és telkét, továbbá az Arad városi 1939. sz. ház tjkönyvben bejegyzett, Pernyáca külváros, Mihály-utcai 103. számú ház és telkét, Ottlák Ilonéknak. — Tatár János férj. Vizi Bálintné, Tatár Lidia, férj. Hegedűs Imréné és Tatár Ernest eladják az

Arad városi 3071. számú tjkönyvben bejegyzett Gáj külváros 18/470. számú ház és telküket, Monori Ferenc és neje, szül. Virágos Erzsébetnek. — Özvegy Strausz Jánosné, szül. Rebák Erzsébet neje, mint kiskorú Strausz Ferenc szám. és törv. gyámja eladja az Arad városi 1205. számú tjkönyvben bejegyzett, Sarkad külváros, fűrj-utcai 5. számú ház és telket Rettenbacher György és neje szül. Horváth Katalinnak. — Hoffmann Salamon szül. Pollák Mária eladja az aradvárosi 974. számú tjkönyvben bejegyzett, belváros, Zoltán-utcai 5. számú ház és telkét, Münz Mórné szül. Fischer Minának. — Csomák József eladja az Arad városi 1100. sz. tjkönyvben bejegyzett Sarkad külváros, halász-utcai 13. számú ház és telkét Jeanovits Miklós-nak. — Kozák Lóji (Alajos) eladja az aradvárosi 1200. számú tjkönyvben bejegyzett, Sarkad külváros, fűrj-utcai 2-ik számú ház és telkét Róz Gyusnek. — Pankotin Petra mint kiskorú Pankotin György gyámja nevezett gyámlója nevében és Pankotin Anna férj. Oszloin Györgyné a maga nevében eladják az aradvárosi 5647. számú tjkönyvben bejegyzett üres beltelküket Gáj külvárosban Kelemen Mátynak. Arad szab. kir. város közönsége eladja az új telepítvényen utca-szabályozási szempontból négyszögölnyi utca-területet Tonner Lajos-nak, ennek az aradvárosi 5736. számú tjkönyvben bejegyzett üres telkét. — Özvegy Podluszanyi Zsigmondné szül. Tiszaeszlái Mária eladja az aradvárosi 932. számú tjkönyvben bejegyzett, belváros Sz. István-utcai üres telket Eckstein Györgyné szül. Bátorfy Emilinnak. — Muzil Lajos mint kiskorú Probst Adolf és Probst Béla gyermekei nevében átengedi az aradvárosi 36. számú tjkönyvben bejegyzett, belváros Lövész-utcai üres telkét ötöt illető hanyadrészeket Probst Emilia és Máriának. — Guttman János eladja az aradvárosi 3742. számú tjkönyvben bejegyzett 1 hold erdekszáznegyven négyszögölnyi szántóföldjét, nyomkőszádlóban a felerészét, — neje szül. Dietrich Gertrudnak. — Özvegy Szalay Péterné szül. Foris Rebeka, Szalay János, Szalay Ferenc és Szalay Sándor özvegyült Sonogy Sándorné eladják az aradvárosi 4058. számú tjkönyvben bejegyzett, Pernyáca külváros, fejsze-utcai 1-6. a. számú ház és telkétől első 1/2, utóbbiakat egyenként 1/4-ad részben illető hanyadrészeket Piltz Mihály és neje szül. Szalay Juliannának. — Máté szül. Hadicsics Róza mint kis. gyermeke Hegedűs János term. törv. gyámja, eladja ennek nevében az aradvárosi 1417. számú tjkönyvben bejegyzett, Pernyáca külváros, szantó-utcai 1. számú ház és telkét, Zászló Ilonéknak. — Öv. Tóth Jánosné szül. Gémes Erzsébet neje, mint kiskorú Tóth István és Tóth János term. és törv. gyámja, és Tóth József eladják az aradvárosi 3077. számú tjkönyvben bejegyzett Gáj külvárosi üres telküket, Zöldi Lajosné szül. Dezső Erzsébetnek. — Szecseny Katalin és Szecseny Lászlár eladják az aradvárosi 4991. számú tjkönyvben bejegyzett 7 hold ezernégyszögölnyi szántóföldjüket Prohászka János, Lukácsy Lajosnak.

Az első aradi önkéntes tűzoltók bajja. — Febr. 13. — A „Fehér-Kereszt”-szálló nagytérme ugyancsak megégették a mai estén. A karzatot egyenruhás zen-szék szálták meg úgy 8 óra tájban, és nemcsak a nyitány harsogó zenéje töltötte a termet. A másik oldalon Kiss Józsi gardája gyantázza a vonót, csak a jelle vannak, hogy rüzsditnék a esárdást. A teremben süreg-forog a rendezők raja, fogadják az érkező vendégeket. A megjelent hölgyek között sok van olyan, kiknek szeméitől nagyon könnyen tüzet foghat a fiatal emberek szive; azt a tüzet pedig a mit az olyan szép szemek gyujtanak lángra, nehez lesz a tüzoltóságnak előltni. Csinossg, izlés jellemzi a hölgyeket, fesztelenség és fokozatosan nagybóbbó kedv a táncvigalmat. A tánc, már az első esárlásnál nagy hévvel indult meg és hajnalig tartott; a tüzoltóság megmutatta, hogy nemcsak az egó hazak körül, de a szípek körül, és a táncban is meg tudja állni helyét. A táncvizalom fényesen sikerült, és a varaközön felül jutalmazta a rendezőség buzgólkodásait és fáradozásait. A mulatságon ott volt dr. Múlek Lajos, főparancsnok és Szathmáry Gyula megyei főjegyző.

Képezdészek piknikje. A „Krispín” terme ezen az ójszakán egészen más képet mutatott mint az eddigi bálak alkalmával. Körültekintre benne, az ember önkénytelenné a tavaszra, az elcsord természetére gondolt. Mi más is juthatna eszünkbe, látva az itt egybegyűlt sok szép leányt, kiknek nagy része ma lépett először aha a tündérlágyba, a melynek hátterén a neve. Az első bál! Mennyi minden van mondva e pár szobában, mennyi édes illúsióval lépjük át, az első bál alkalmával, a terem küszöbét; mily édes emlékekkel megünnel onnan hazá. A mai pikniken túlyomó volt azok száma, a kinek ez volt az első fellépésük a parketten. A gyönyörű gyermekarcok az izgatottság, csak növelte az ide pirt, örömet sugároztak a szemek, mosolyült az ajkakon. A fiatal urak nagy része a pedagógia levendő apostolaihoz állott, kik ez estén, főre véte a philosophiai komolyságot, egészen átengedték magukat a mulatságnak, és megmutatták, hogy a táncban és az udvarlásban ki tudják állni a versenyt, a routinált bálókkal szemben. Alig esendült meg a zené, már is a legnagyobb élénkséggel indult meg a tánc. Fesz-

Az első aradi önkéntes tűzoltók bajja. — Febr. 13. — A „Fehér-Kereszt”-szálló nagytérme ugyancsak megégették a mai estén. A karzatot egyenruhás zen-szék szálták meg úgy 8 óra tájban, és nemcsak a nyitány harsogó zenéje töltötte a termet. A másik oldalon Kiss Józsi gardája gyantázza a vonót, csak a jelle vannak, hogy rüzsditnék a esárdást. A teremben süreg-forog a rendezők raja, fogadják az érkező vendégeket. A megjelent hölgyek között sok van olyan, kiknek szeméitől nagyon könnyen tüzet foghat a fiatal emberek szive; azt a tüzet pedig a mit az olyan szép szemek gyujtanak lángra, nehez lesz a tüzoltóságnak előltni. Csinossg, izlés jellemzi a hölgyeket, fesztelenség és fokozatosan nagybóbbó kedv a táncvigalmat. A tánc, már az első esárlásnál nagy hévvel indult meg és hajnalig tartott; a tüzoltóság megmutatta, hogy nemcsak az egó hazak körül, de a szípek körül, és a táncban is meg tudja állni helyét. A táncvizalom fényesen sikerült, és a varaközön felül jutalmazta a rendezőség buzgólkodásait és fáradozásait. A mulatságon ott volt dr. Múlek Lajos, főparancsnok és Szathmáry Gyula megyei főjegyző.

Képezdészek piknikje. A „Krispín” terme ezen az ójszakán egészen más képet mutatott mint az eddigi bálak alkalmával. Körültekintre benne, az ember önkénytelenné a tavaszra, az elcsord természetére gondolt. Mi más is juthatna eszünkbe, látva az itt egybegyűlt sok szép leányt, kiknek nagy része ma lépett először aha a tündérlágyba, a melynek

Pályázat.

Kovaszincz nagyközség szülésznoi állomása, mely 40 frt évi rendes fizetéssel, s minden szülészeti esetekért 40 kr. illetményvel van egybekötve, — a szegények ingyeni ellátása mellett — pályázat hirdettetik.

Ezen pályázattal az okleveles magyar és román nyelvet értő szülésznek azzal értesítettnek, hogy szó- vagy írásbeli kérelmüket személyesen, alólírott községi előljárásihoz mielőbb adják be, mert az állomás azonnal betöltendő lenne. 126—23

Neszli János. Bogár György, jegyző. h. biro.

7/1886. szám.

Arverési hirdetmény.

A város tulajdonához tartozó jelenleg 1) Terék Mihály által bérlet a Szőlő-utazól a városközti terjedő vándorlás szakaszának évenként fizetendő 53 frt. 2) Turcsin Todor által bérlet a part-utazól a választó-utazig terjedő vándorlás szakaszának évenként fizetendő 90 frt. 3) Tesits Mihály által bérlet a városközti a part-utazig terjedő vándorlás szakaszának évenként fizetendő 45 frt. 4) Major Gyavilla által bérlet, az alsó temető és a csálai-erdő felé vonuló vándorlás között levő területnek évenként fizetendő 15 frt. 5) Bing Ele által a Sz. Péter-terti iskolaépületben bérlet pénzének évenként fizetendő 150 frt. 6) Mayer Gyavilla által bérlet, a választó-utazól a legelő-sziget terjedő vándorlás szakaszának évenként fizetendő 51 frt. 7) Nagy József által bérlet radnai-úti füves területnek évenként fizetendő 36 forint kikülföldi árnyéka mellett 1886. május 1-től, egy vagy több évre bérlet bérbeadása iránt **f. é. február 16. napján, d. e. 10 órakor** árverést fog a gazdasági-szék tartani.

Bánompenzül letendő a kikülföldi árak 10% a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban. Árverési lehet szóval, vagy a szóbeli árverést megelőzőleg benyújtandó írásbeli ajánlatokkal, mely utóbbiakhoz a bánompenz is melléklendő s melyekben kifejezve kell lenni, hogy az ajánlatot tevő a feltételeket ismeri és elfogadja. A zárt ajánlatok borítékán megjelölendő, hogy az melyik bérletre vonatkozik. A feltételek előzőleg is Párcz István gazdasági tanácsnok úrnál megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1886. február 6-án tartott üléséből.

Kiadta: **Varjassy Lajos,** aljegyző.

73/1886. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a battonyai kir. járásbírósgát 283/886. számú végzése által Eliás Armin aradi, Klein Dániel, Frankl J. és Pollák J. és fiai budapesti lakosok végrehajthatók javára Ignátz Gyula keveremesi lakos végrehajtható szervenelt ellen 1102 forint 09 krajczár tőke erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 2962 frt 75 kr-ra becsült rőfös, rövidáru, fűszer-, vas áru czipkek, szoba, butorok, ágyneműek és több más bolti, házi, konyhai eszközökből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a hely színén, vagyis alperes lakásán leendő eszközzésére **1886-ik év febr. hó 22-ik napjának d. e. 10 órája** határidőül kitéjtetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Battonyán, 1886. évi február 7-én.

Jakabffy Alajos, kir. bírósági végrehajtó kiküldött.

220 sz. 1886.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. közmunka és közlekedési ministerium az 1886. évi február hó 10-én kelt 47942/885. számú rendeletével a debreczen-fehétemplomi és kiszombor-aradi államutak aradmegyei szakaszán 83 darab kö kilométer oszlop beszerzését és felállítását 1513 frt 59 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat foganatosításának biztosítása czéljából az 1886. évi márczius hó 13-ik napjának d. e. 10 órájára az aradmegyei m. kir. állam építészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előirt 5 százaléknyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatokat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Aradon, 1886. évi február 13-án.

Az aradmegyei m. k. államépítészeti hivatal.

Pálffy József, kir. főmérnök.

131—13

Egy vendéglő

bérbe kiadandó f. évi május hó 1-től 2 és fel évre. El van látva töltött jégveremmel, egy nyári mulató szin, és fedett tekepályával. A feltételeket megtudhatni 125—22

Kaufmann Emanuel

italjogbérletlől (Csanádmegye) Sajtényban.

Tüdő-, mell-, és torokbeteg, valamint sorvadásban szenvedők

figyelmét különösen felhívom az országos megvizsgált és szenvedők ezrei által gyógyhatása miatt elismert, általán Országoság belső részében feltalált, az én nevem után „Homericana”-nak nevezett gyógyszerre.

Használati utasítás díjtalanul és bémérvény-küldetik. Egy 60 grammos „Homericana” — mely két napra elegendő — ára 70 kr. Minden egyes csomag az eredetiség jeleit neves — Paul Homero aláírással van ellátva.

Az eredeti thea eskis nálam vagy magyarországi fővárosokban, Szőlősy István gyógyszerárban Budapesten. (Krisztina város, Városmajor-utca) kapható.

Ovum a t. közönséget, más czegek által ajánlott nem valódi-nak constátált Homericana theát meg nem venni. 115—220

Homero Pál, Triest, (Ausztria)

a valódi Homericana-növény feltalálója és elkészítője.

Köszönet. A tüdőbetegek érdekében adták nekem kitalálásoknak tartják halás köszönetet nyújtamti Homero Pál úrnak, Triestben, a néhez tüdőbetegek gyógyszerét, az általa feltalált és róla „Homericana” néven ismert gyógyszeren.

Yagner Károly Instörnek (Triest) Ezgetméről 32. John Ferencz, Bodenbach (U.Selország.) Stöckl György, Hernals (Bees mellett), Ottakring-ter 60.

Nevelőnők

kik Angol- és Franciaországban működtek, kitűnő zongorajátósok és a nevelés befolyására különösen alkalmasak, nevelőnők nyelvekben tökéletesek, zeneben kitűnők, kik fiatal gyermekek nevelésével előszeretettel foglalkoznak; angol nők, kik a francziát tökéletesen bírják, franczia nők, kik a zenében tökéletesek.

Német, franczia és angol bonnokat kitűnő bizonyítványokkal és szerény igényekkel a legjobb tan- és nevelő erőket lelkiismeretesen ajánl

Reisner Mathild asszony

elhelyező intézete, Bécs, I. Goldschmidgasse 9. Képviselev: Arad, kápolna-utca 4. sz. 19—13. I. emelet.

12554/1885. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. jár. bir. 12056/85 sz. végzése által Berger Bernát végrehajtató javára Berger Ferencz és Rozália aradi lakosok ellen 800 frt tőke erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 699 frt 90 kr-ra becsült lakbéli butorok, ruhák és ágyneműek, s egyéb ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a hely színén, vagyis alpe-seknek Aradon, Hal-ter 5. szám lakásukban leendő eszközzésére 1886-ik év február hó 16-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitéjtetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1886-ik évi február hó 7 ik napján.

130—1

Györfy Mihály, kir. bírósági végrehajtó.

Nátha ellen!

Az 1885. évi országos kiállításán kitüntetett verseny és kivitel kepessegeért, nagyban termeles és fontos javítást.

A kellenetlen iták alkalmával igen gyakoriak azon meglühdések, melyeknek nátha lesz a követke-zése.

A náthaik többször nem is tartják betegsé-nek: sőt felede azon trévis nézet van elterjedve, hogy ha gyógyítják tovább tart, mintha nem gyógyítják.

Azonban mindkét nézet téves. — Először is a nátha gyakran kiállhatatlan foglással, érvénytelenséggel s kedély levertséggel jár, és csak legenyhébb formáj az a mely a takarítók erős lobogásban és azok többször elválasztásában nyilatkozik. — Azonkívül gyakran alapja képző, egy a rheumatizmusnak, mint különösen tüdőbetegnek is. E szerint a nátha gyógyítását különös figyelmünkre kell fordítanunk, és semmi esetre sem kell hagyni azt elhatalmasodni. — Ezt annyival is könnyebben megtehetjük, mert a dr. Hager által kitalált gyógyszerrel, hogy 1 doboz dr. Hager-féle nátha-lábda az elhagyásztása után a nátha biztossan elmúlik.

Azert minden oly esetben, midőn eszt meglühdés után fogunk jáni kezöl, érvénytelenség vagy nekünk szaraz, és erőzzük a nátha elcsúszni, azonnal vegyünk dr. Hager nátha elleni lábda-csükből, és annak bevetelét után minden bajtól megszabadulunk.

Sőt ha karmely meglühdés után azzonnal beveszünk a lábda-csükből, az alább emelhető minden bajunk elcsúszni vértünk.

Előkezdete hozom meg, hogy a dr. Vost által Frankfortból oly nagy híre hozott „katarhus lábda-csük” csak a dr. Hager-féle lábda-csük utánzat, s mint minden utánzat természetesen az eredetivel nem mérhetőik.

Ezen a meglühdés káros következményei ellen oly biztos hatású lábda-csük kaphatók Aradon:

Rozsnyay Mátvás

„Szentharomsághoz” czim. gyógyszerárban.

Egy doboz ára 1 frt o. é.

ELADÓ

két darab hordó,

mely darabonként 100 hectoliteres.

megtekinthető 120—26

HERZ ANTAL-nál,

Aradon, Szabadság-ter 2. sz.

178 sz. 1886.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú vallás és közoktatási m. kir. ministerium az 1886. évi január hó 22-én kelt 40816 sz. rendeletével a bokszegei gör. kath. paplak udvarán egy új kut és egyéb apróbb javítási munkák helyreállítását 630 frt 06 kr. összeg és 1985 kézi és 75 ígás-napszám erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása czéljából az 1886. márczius hó 8-ik napjának d. e. 10 órájára az aradmegyei m. kir. állam-építészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előirt 10 százaléknyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatokat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. állam építészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Aradon, 1886. évi február hó 11-én.

Az aradmegyei kir. állam építészeti hivatal.

Pálffy József, kir. főmérnök.

127—23

SINGER

A „NÁDOR-SZÁLLODÁVAL” SZEMBEN.

SINGER

AMERIKAI VARRÓGÉPEK

és VASBUTOR gyári raktára

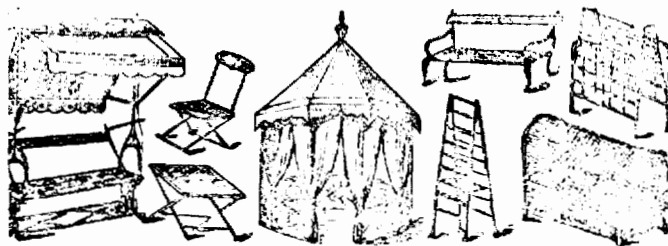
SINGER L. S.

Aradi kereskedő 1856. óta.

A VARRÓGÉPEKHEZ szükséges kellekek.

Mindennemű varrógépek javítása is eszközöltetik. Azonkívül ajánlom dusan, felszerelt vasbutor gyári raktárom nagy választékban.

Valódi amerikai HOWE, nevezetesen WHEELER & WILSON, SINGER, GROVER & BACKER és KEZI varrógépek CSALÁDOK, nemkülönbön SZABÓK és CZÍPÉSZEK számára.

Részletfizetésre is.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Pálffy József, kir. főmérnök.

131—13

Fővárosi Hitelszövetkezet.

Intézetünk feltrészejgyeir (110 frt) egy Budapestén az igazgatóságnál, mint vidéken az erre felhatalmazott képviselőségeknél folyton elő lehet jegyezni. A tagok 50—1000 frtig, kedvező feltételek mellett, személyes hitelre is, melynek művelése az intézet egyik főcélja (váltó és jótálló nélkül) csekély, minden 100 forint után csupán

heti 50 krral törleszhető kölcsönt

nyerhetnek, 6 százalékos kamatra, úgy hogy az öngondoskodásnak ez a módja minden keresetképes és elfogadható hitelű egyénre (nőkre nézve is) előnyös és ajánlatos.

Bővebbet a képviselőségeknél vagy az igazgatóságnál, (VIII. Főherceg-Sándor-utca 32.) hol egyszerű levélbeli kérészközlésre részletes felvilágosítások készségeggel adnak.

Budapest, 1886. február hóban.

119—3.12

Az igazgatóság.

11393[c. sz.]

Hirdetmény.

A budapest-kelenföldi-brucki vonalon fekvő Győr-Szt.-Iván (előbb Szent-Iván) állomás, mely eddig csak gyorsáru forgalomra volt be-

rendezve, és Kimle állomás, mely eddig csak megállóhely volt, az összes forgalomra megnyitván, ezen állomásoknak a m. k. államvasutak központi hálózatának dunabalparti állomásaival való forgalmára nézve a m. k. államvasutak helyi díjszabásának VIII. pótlékában foglalt A) csomóponti díjtételeknek kiegészítéseképpen következő részdíjtételek lépnek életbe.

Honnan vagy hová	Kilométer	Gyors-árak		Rendes osztályok		Méréselt osztályok			Külön díjszabások			
		közönséges	méréselt	I.	II.	A.	B.	C.	a	b		
									5000	10000		
									kilogramm feladásánál			
									szállítási-díj 100 kgkint o. é. ezüst krajczárban			
Győr-Szt.-Iván				91.0	67.6	126.4	51.8	40.2	32.6	48.1	45.2	30.4
Kimle	156	218.3	111.4	111.4	111.4	82.5	156.4	62.0	47.6	38.0	56.5	53.4

A szállítási-díj kiszámítása ezen állomásokkal való forgalomban általában a m. k. államvasutak helyi díjszabásának VIII. illetve IX. pótlékában foglalt határozatok szerint eszközöltetik

A mennyiben a VIII. pótlék B. csomóponti táblázatában Mason-Magyar-Ovárra és L.-Szt.-Miklósról nézve egyenlő részdíjtétel foglaltatik, ugyanez érvényes Kimle állomásra is; — ugyanint az esetben, ha a B) csomóponti részdíjtétel Győrre és Szt. Jánosra nézve egyenlő,

ugyanaz Győr-Szt.-Iván állomásra is érvényes. Ellenkező esetben Kimle állomással való forgalomban a Moson-M.-Ovárra nézve fenálló; Győr-Szent-Iván állomással való forgalomban pedig a Győrre nézve fenálló A) és B) csomóponti részdíjtételek alkalmaztatnak.

A díjszámítás alapjául szolgáló kilométertávolság Győr-Szt.-Ivánra nézve a m. k. államvasutak kilométermutatójának VIII. pótlékában már befoglaltatnak, Kimlére nézve pedig következők:

Honnan vagy hová	Ács	Almásfüzök	Bánhid	Bis-Torony	Biske	Bruck	Buda-Eörs	Budapest-Kelenföld	*Felső-Galla	Győr	Győr-Szt.-Iván	Hegyeshalom	Hörzsehalom	Kimle	Lebény-Szt.-Miklós	**Levél	Miklósfalva	Moson-M.-Óvár	*Ozóny	Pándorf	Szánt	Szt.-János	Tata-Tóváros	**Török-Balint	Ujszony	Zurány
Kimle	55	75	94	138	120	52	150	156	101	27	35	20	130	—	7	17	26	9	69	44	108	45	84	146	64	32

Budapest, 1886. febr. 9.

Az igazgatóság.

Nyilatkozat.

A felmerült hírekkel szemben kötelessé gemnek tartom kinyilatkoztatni, hogy

sütődémet

fel nem hagyom, hanem f. é. augusztus hó 1-én a Karolina-utczában építendő saját házamba helyezem át. Kérem tehát továbbra is a n. é. közönség becses pártfogását.

Arad, 1886. február 11-én.

Klein Ignác.

Gyárunkban a **gabona bevásárló,**

továbbá városi raktárunkban az **üzletvezetői állás**

(mely utóbbinál a lisztüzletben való jártasság igényeltetik) betöltendő.

Pályázatok, melyekben az eddigi alkalmaztatás kitüntető, hozzánk küldendők.

Neuman testvérek.

A FARSANGI ÉVADRA

WEINBERGER JÁNOS

kizárólagos cipőraktára

Aradon, főtér 19. sz. alatt, a megyeházzal szemben.

„A nagy esizmához.”

Ajánlja dusan felszerelt raktárát karlsbadi, marburgi, bécsi és budapesti

férfi-, hölgy- és gyermekcipőkből

a legillendőbb áron.

Lábbeliek javítása elfogadtatik. **Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.** 89—4—10

A FARSANGI ÉVADRA.

MEGHIVÁS.

Az aradi ipar- és népbank igazgatósága

tisztelettel meghívja az intézet t. cz. részvényeseit a f. évi február hó 21-én, d. e. 10 órakor az intézet tanácstermében tartandó

XVI. RENDES KÖZGYÜLÉSRE.

A napirendet képezi:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hiteltelítésére egy bizottság kiküldése.
 2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentései az 1885. évi mérleg megállapítása és a nyereség felosztása iránti határozatok.
 3. Az igazgatóság javaslata a részvénytőkének a tartalék-alapból való kiegészítése tárgyában és a forgalomba levő 1000 drb részvény egyesítése 500 drb részvényre.
 4. Az alapszabályok némely szakaszainak módosítása. 93—1.3
 5. Netaláni indítványok.
- Azon t. cz. részvényesek, kik e közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkéretnek az alapszabályok 101. és 108. §-a értelmében részvényeiket f. hó 19-ig az intézet pénztáránál letétmennyezni sziveskedjenek.

Az igazgatóság.

Az aradi ipar- és népbank zármérlege

Vagyon.	1885. december 31-én.	Teher.	
Készpénz	17307 59	Befizetett részvénytőke	90000
Bankváltók	165496 14	Tartalékalap	26300
Aradi hitellegylet tartozása	143995	Hitelegyleti tartalékalapok:	
Kunigotai hitellegylet tartozása	6588 29	Aradi hitellegylet	6342 29
Előlekek nyeresztermények és értékpapírokra	87703 89	Kunigotai hitellegylet	50 —
Jelzálog-kölcsönök	139711 48	Glozovicei kölcsönök tartalékalapja	6391 29
Zálogházi kölcsönök	63147 50	Hitelegyletek 5 száz. biztosság alappal:	424 63
Értékpapírok:		Aradi hitellegylet	7491 16
30000 frt névű 4 száz. ar. j. kötv. árt 101.35	30405 —	Kunigotai hitellegylet	250 —
12 db háromperces tak. penzt. r. árt 200 —	2400 —	Nyugdíjalap	1287 71
12 db fél db újaradi tak. penzt. r. árt 230 —	2875 —	Takarékpenztári betételek	625633 47
5 db leosztásigazgatási előadás. r. árt 200 —	1000 —	Fel nem vett osztalék	143 —
külföldi értékpapírok és sorsjegyek	3413 —	Átmeneti mérlegkamatok	1543 94
		Átmeneti számla	2727 47
		Hitelek	48265 25
Ingatlanok:		Nyereségátvitel 1884. évről	16020 53
Szabadszabó 18. számú ház	26344 01	1885-ik évi nyereség	16248 89
Irodahely	19973 71		
Hassinger-utcai 2. számú ház	14644 87		
Uj-Arad. főtér 840. számú ház	6893 37		
Szék. kőszorn-utcai 3. számú ház	813 29		
Vételárhatalék eladott ingatlanok után	31914 01		
Pénzügyhatóság elhelyezve	10384 81		
Adások	17104 95		
Felszerelések	3180 46		
Leírás	380 46		
Zálogházi felszerelések (2 vasszoba)	1820		
	306705 82		306705 82

Arad, 1886. évi január 30.

Pless Mór s. k., vezértitkár.

Böhm Adolf, s. k. főkönyvvizsgáló.

AZ ARADI IPAR- ÉS NÉPBANK IGAZGATÓSÁGA:

Kneffel Károly s. k.

Laczay József s. k.

Reicher Ferenc s. k.

Varjassy József s. k.

Jelen mérleg a törvény és alapszabályok értelmében általunk megvizsgáltatott és helyesnek találtatott.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG.

Bogdánffy Gergely s. k., elnök.

Nikolits Péter s. k.

Szalay Károly s. k.

Réthy Lipót s. k.

Szamosy Imre s. k.

A felügyelő-bizottság jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

Az 1885. évi zárszámadásokat és lefolyt évi működésünkről a következőket van szerencsénk jelenteni:

Az 1885. évi zárszámadások és mérlegét minden egyes tételben behatóan megvizsgáltuk, s azokat úgy a törvényes kelleknek megfelelően, mint az intézeti könyvekkel összevonnak találtuk.

Az igazgatóság azon indítványához, melyszerint az 1885. évi 16.248 frt 89 kr. nyereség az alapszabályok 14. §-a értelmében osztással fel és részvényként 12 frt osztalék kifizetése határozatunkkal el, hozzájárulunk, valamint ahhoz, hogy az ezután még fennmaradó 93 frt 84 kr. a folyó évi nyereség- és veszteségzámlára átvetessék.

Az alulírt felügyelő-bizottság a törvény és alapszabályokból folyó ellenőrzési kötelességet gyakorolván, nemcsak a pénzügyi vizsgálatok s az üzletmenet folytonos szemmel tartása alkalmával, hanem az intézeti vagyonállapot többszöri beható vizsgálata után arról győződött meg, hogy az intézet kezelésénél szoros rend és pontosság követtett, miért is az igazgatóságnak az 1885. évi működéséről a szokásos felmentvényt megadni javasoljuk.

Kelt Aradon 1886. évi február hó 1-jén tartott felügyelő-bizottsági ülésből.

Bogdánffy Gergely, s. k., f. b. elnök,

Nikolits Péter s. k.

Réthy Lipót s. k.

Szalay Károly s. k.

Szamosy Imre s. k.

VÉGEHADÁS.

Hatóságilag engedélyezve.

Az üzletem tökéletes felhagyása végett minden készletben lévő árut

a bevásárlási áron 20%-kal olcsóbban

árusítom.

Raktárom még teljes lévén és miután átrendeléseket nem eszközök, továbbá miután összes készletben lévő áruimat legfeljebb 2—3 hónap alatt végkiaruitani szándékozom, ajánlom a mihamarábbi bevásárlások eszközölését.

Nagy választék ez idő szerint

férfi és női fehérneműek és divatszikkeketben, törülközők, zsebkendők, kávésterítők, tálcakendők pipere- és díszmárkák, valódi franciaia derékfűzők, franciaia illatszerek, szappanok és egyéb toillette kellekek stb.

A midőn a tisztelt vevőimnek, úgy a n. é. közönségnek ajánlom a kedvező alkalmat addig felhasználni, míg raktárom teljes, hogy izléső és kénye- kedye szerint választhasson.

Maradtam mély tisztelettel

Rosenberg Jakab

70—8—12

Arad, főtér 20. szám, Arcua-épület.